



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

**A7-0043/2011**

18.2.2011

## ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά  
(2010/2276(INI))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: *Livia Járóka*

Συντάκτρια γνωμοδότησης: (\*): *Kinga Gőncz*, Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

(\*): Συνδεδεμένη επιτροπή- Άρθρο 50 του Κανονισμού

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<b>Σελίδα</b>
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	29
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ.....	34
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ .....	41
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.....	46
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ .....	53

## ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά  
(2010/2276(INI))

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,*

- έχοντας υπόψη το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, και ιδίως τα άρθρα 1, 8, 19, 20, 21, 24, 25, 35 και 45,
- έχοντας υπόψη το διεθνές δίκαιο για τα δικαιώματα του ανθρώπου, και ιδίως τη Διεθνή Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών φυλετικών διακρίσεων, τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών του 1992 σχετικά τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές, εθνοτικές, θρησκευτικές και γλωσσικές μειονότητες, τη Σύμβαση για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης εις βάρος των γυναικών και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού,
- έχοντας υπόψη τις ευρωπαϊκές συμβάσεις για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, ιδίως την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) και τη συναφή νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και τις σχετικές συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων καθώς και τη σύμβαση πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που ενσωματώνουν τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων των αρχών της μη εφαρμογής διακρίσεων και της ελεύθερης κυκλοφορίας,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 5, παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση που εξασφαλίζει νομική βάση για παρέμβαση εκ μέρους της Ένωσης εάν οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα στην Ένωση,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 7 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προβλέπει κυρώσεις και αναστολή δικαιωμάτων σε περιπτώσεις σοβαρών παραβιάσεων της νομοθεσίας της Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υποχρεώνουν την Ένωση να λάβει υπόψη – ως οριζόντια απαίτηση – την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, τη διασφάλιση κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, ψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας, καθώς και την καταπολέμηση διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 19 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρέχει στο Συμβούλιο την εξουσία να αναλαμβάνει κατάλληλη δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 151 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που καθορίζει την προώθηση της απασχόλησης, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας και την κατάλληλη κοινωνική προστασία ως στόχους της Ένωσης και των κρατών μελών,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 153 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που καθορίζει τους τομείς στους οποίους πρέπει η Ένωση να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τις δραστηριότητες των κρατών μελών, και ιδίως την παράγραφο 1 η) του άρθρου 153 για την αφομοίωση των αποκλεισμένων από την αγορά εργασίας προσώπων και την παράγραφο 1 ι) για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού,
- έχοντας υπόψη τον Τίτλο XVIII της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διέπει την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ρήτρα ευελιξίας»), που προβλέπει τη θέσπιση κατάλληλων μέτρων για την επίτευξη ενός από τους στόχους που θέτουν οι Συνθήκες,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 3, 8, 16, 18, 20, 21 και 157 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τη Σύσταση 1355 (1998) του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Αντιμετώπιση του Κοινωνικού Αποκλεισμού και την Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής στην Ευρώπη,
- έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό χάρτη για τις περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης που αναγνωρίζει τις περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες ως αναπόσπαστο τμήμα της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και τη σύμβαση πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Απριλίου 2005 σχετικά με την κατάσταση των Ρομά στην Ευρωπαϊκή Ένωση<sup>1</sup>,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2006 σχετικά με την κατάσταση των γυναικών Ρομά στην Ευρωπαϊκή Ένωση<sup>2</sup>,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/EK σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών<sup>3</sup>,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 31ης Ιανουαρίου 2008 σχετικά με μια Ευρωπαϊκή

<sup>1</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6\_TA(2005)0151.

<sup>2</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6\_TA(2006)0244.

<sup>3</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6\_TA(2007)0534.

## Στρατηγική για τους Ρομά<sup>1</sup>,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2008 σχετικά με την απογραφή των Ρομά με βάση την εθνοτική καταγωγή στην Ιταλία<sup>2</sup>,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Μαρτίου 2009 σχετικά με την κοινωνική κατάσταση των Ρομά και τη βελτίωση της πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας της ΕΕ<sup>3</sup>,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Μαρτίου 2010 σχετικά με τη Δεύτερη Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Κορυφής για τους Ρομά<sup>4</sup>,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Σεπτεμβρίου 2010 σχετικά με την κατάσταση των Ρομά και την ελεύθερη κυκλοφορία στην Ευρωπαϊκή Ένωση<sup>5</sup>,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών<sup>6</sup>,
- έχοντας υπόψη την οδηγία του Συμβουλίου 2000/43/ΕΚ της 29ης Ιουνίου 2000 περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής<sup>7</sup>,
- έχοντας υπόψη την οδηγία του Συμβουλίου 2000/78/ΕΚ της 27ης Νοεμβρίου 2000 για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία<sup>8</sup>,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών<sup>9</sup>,
- έχοντας υπόψη την απόφαση-πλαίσιο 2008/913/ΔΕ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2008, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου<sup>10</sup>,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 437/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, όσον αφορά την

<sup>1</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6\_TA(2008)0035.

<sup>2</sup> ΕΕ C 294 Ε, 3.12.2009, σ. 54.

<sup>3</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6\_TA(2009)0117.

<sup>4</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7\_TA(2010)0085.

<sup>5</sup> Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7\_TA(2010)0312.

<sup>6</sup> ΕΕ L 281, 23.11.1995, σ. 31.

<sup>7</sup> ΕΕ L 180, 19.7.2000, σ. 22.

<sup>8</sup> ΕΕ L 303, 2.12.2000, σ. 16.

<sup>9</sup> ΕΕ L 158, 30.4.2004, σ. 77.

<sup>10</sup> ΕΕ L 328, 6.12.2008, σ. 55.

επιλεξιμότητα παρεμβάσεων στέγασης υπέρ περιθωριοποιημένων κοινοτήτων<sup>1</sup> ,

- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Δεκεμβρίου 2007 και Ιουνίου 2008 και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων του Δεκεμβρίου 2008,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών σχετικά με την ενσωμάτωση των Ρομά, που εγκρίθηκαν στο Λουξεμβούργο στις 8 Ιουνίου 2009, και ιδίως τις 10 κοινές βασικές αρχές για την ένταξη των Ρομά που προσαρτώνται στα συμπεράσματα,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την κοινωνική και οικονομική ένταξη των Ρομ στην Ευρώπη (COM(2010)0133), τη συγκρότηση μιας ειδικής ομάδας (task-force) (στις 7 Σεπτεμβρίου 2010), τα πρώτα πορίσματα της Ειδικής Ομάδας<sup>2</sup> και τις εκθέσεις του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο "Οι Ρομά στην Ευρώπη: Η εφαρμογή των μέσων και πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ένταξη των Ρομά - Έκθεση Προόδου 2008-2010"<sup>3</sup>
- έχοντας υπόψη την Πρώτη Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Κορυφής για τους Ρομά, που διεξήχθη στις Βρυξέλλες στις 16 Σεπτεμβρίου 2008, και τη Δεύτερη Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Κορυφής για τους Ρομά, που διεξήχθη στην Κόρδοβα στις 8 Απριλίου 2010,
- έχοντας υπόψη τις εκθέσεις για τους Ρομά, το ρατσισμό και την ξενοφοβία στα κράτη μέλη της ΕΕ το 2009, που δημοσίευσε ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων<sup>4</sup>, καθώς και τις εκθέσεις του Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο Συμβούλιο της Ευρώπης, Thomas Hammarberg,
- έχοντας υπόψη τις σχετικές συστάσεις, γνωμοδοτήσεις και δηλώσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως τα συμπεράσματα της συνεδρίασης υψηλού επιπέδου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους Ρομά (Στρασβούργο, 20 Οκτωβρίου 2010)<sup>5</sup>,
- έχοντας υπόψη ότι, το 2005, ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ, υπονήφισαν προς ένταξη χώρες και άλλες χώρες στις οποίες τα θεσμικά όργανα της ΕΕ έχουν σημαντική παρουσία, θέσπισαν τη δεκαετία της ενσωμάτωσης των Ρομά και ίδρυσαν το Ταμείο Εκπαίδευσης των Ρομά,
- έχοντας υπόψη τις συστάσεις που ενέκρινε η Επιτροπή του ΟΗΕ για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων κατά την 77η σύνοδό της (2-27 Αυγούστου 2010),

<sup>1</sup> ΕΕ L 132, 29. 5.2010, σ. 1.

<sup>2</sup> IP/10/1097.

<sup>3</sup> SEC(2010)400.

<sup>4</sup> Έκθεση με θέμα "ρατσισμός και ξενοφοβία στα κράτη μέλη της ΕΕ το 2009"- μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις μειονότητες και τη διακριτική μεταχείριση, στοιχεία στην έκθεση Focus: Οι Ρομά το 2009- η κατάσταση των Ρομά πολιτών της ΕΕ που μεταβαίνουν και εγκαθίστανται σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ- και οι συνθήκες στέγασης των Ρομά και των Ταξιδιωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση- συγκριτική έκθεση.

<sup>5</sup> CM(2010)133 τελικό.

- έχοντας υπόψη την έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο "4η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) για τη Γαλλία" που δημοσιεύτηκε στις 15 Ιουνίου 2010,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, της Επιτροπής Περιφερειακής Πολιτικής και της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας (A7-0043/2011),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλη αναλογία των 10-12 εκατομμυρίων Ρομά στην Ευρώπη - οι περισσότεροι από τους οποίους είναι πολίτες της ΕΕ - υφίστανται συστηματικές διακρίσεις και συνεπώς αγωνίζονται προκειμένου να αντιμετωπίσουν το απαράδεκτο επίπεδο κοινωνικού, πολιτισμικού και οικονομικού αποκλεισμού, καθώς και τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ βιώνουν σοβαρές καταστάσεις στιγματισμού και διακρίσεων στο δημόσιο και ιδιωτικό βίο,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να υφίστανται οικονομικές και κοινωνικές αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι ένα σημαντικό ποσοστό της κοινότητας των Ρομά ζει σε περιοχές που συγκαταλέγονται μεταξύ των λιγότερο οικονομικά και κοινωνικά προηγμένων περιφερειών της Ένωσης,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση εδράζεται στις αρχές που διατυπώνονται στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και στις Συνθήκες της ΕΕ, όπου περιλαμβάνονται και οι αρχές της μη εισαγωγής διακρίσεων, τα συγκεκριμένα δικαιώματα που απορρέουν από την ιδιότητα του πολίτη της ΕΕ, η ελεύθερη κυκλοφορία και η ισότητα,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τρόικα της ΕΕ στην κοινή της δήλωση σχετικά με τη 2η Διάσκεψη Κορυφής των Ρομά, που πραγματοποιήθηκε στη Κόρδοβα στις 8-9 Απριλίου 2010, δεσμεύθηκε να προωθήσει την ενσωμάτωση των ζητημάτων που αφορούν τους Ρομά στις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για τα θεμελιώδη δικαιώματα και την προστασία από το ρατσισμό, τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, να βελτιώσει το σχεδιασμό του "οδικού χάρτη" της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας για την Ένταξη των Ρομά και να δώσει προτεραιότητα στους βασικούς στόχους και στα αποτελέσματα, και να διασφαλίσει τη διάθεση πόρων υπέρ των Ρομά από τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ και ειδικότερα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αποκλεισμός των παιδιών Ρομά από το εκπαιδευτικό σύστημα έχει αρνητικές συνέπειες στα άλλα δικαιώματα των μελών της κοινότητας Ρομά, ιδιαίτερα στο δικαίωμα στην εργασία, γεγονός που επιτείνει την περιθωριοποίησή τους,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοινότητες που επιθυμούν να διατηρήσουν τον παραδοσιακό νομαδικό τρόπο ζωής τους στο εσωτερικό της Ευρώπης είναι εκείνες που πλήττονται περισσότερο από τον αναλφαβητισμό και ότι, ως εκ τούτου, τίθενται πολιτισμικά εμπόδια σε σχέση με τη σχολική φοίτηση των παιδιών τους,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να εξασφαλισθούν στα παιδιά Ρομά οι απαραίτητες

υλικές προϋποθέσεις για τη σχολική τους φοίτηση και ότι σε αυτές πρέπει να περιλαμβάνεται ο διορισμός σχολικών διαμεσολαβητών,

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει αναπτύξει σειρά χρήσιμων εργαλείων, μηχανισμών και κεφαλαίων για να προωθήσει την ενσωμάτωση των Ρομά, αλλά ότι τα εργαλεία αυτά είναι διασκορπισμένα μεταξύ τομέων πολιτικής, δεν ελέγχονται δεόντως, και, για το λόγο αυτό, ο αντίκτυπος και τα οφέλη τους έχουν περιορισμένο χαρακτήρα και είναι δύσκολο να εκτιμηθούν· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την ύπαρξη πολλών μηχανισμών και θεσμικών οργάνων συνεργασίας, τα προβλήματα και οι προκλήσεις που σχετίζονται με την ενσωμάτωση των Ρομά δεν έχουν έως τώρα αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά και συνεπώς η τακτική αναζήτησης επιλογής για να μη μεταβληθεί η κατάσταση δεν είναι βιώσιμη,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2005 εγκαινιάστηκε «Δεκαετία για την ενσωμάτωση των Ρομά» με σκοπό την καταπολέμηση των διακρίσεων και τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των Ρομά και ότι τα συμβαλλόμενα μέρη της διακήρυξης της δεκαετίας –Βουλγαρία, Κροατία, Ουγγαρία, Μαυροβούνιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ρουμανία, Σερβία, Σλοβακία και Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας– ανέλαβαν τη δέσμευση να εργασθούν για την εξάλειψη των διακρίσεων και την κάλυψη του απαράδεκτου χάσματος μεταξύ των Ρομά και της υπόλοιπης κοινωνίας,
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ουσιαστική ένταξη των Ρομά είναι δυνατή μόνο μέσω της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε πολλά κράτη μέλη διενεργήθηκαν επαναπατρισμοί και επιστροφές Ρομά κι ότι συχνά συνοδεύονται από στιγματισμό των Ρομά και γενικά από έχθρα προς τους Τσιγγάνους στον πολιτικό λόγο,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μη εισαγωγή διακρίσεων - μολονότι είναι απαραίτητη - εξακολουθεί να μη συνιστά επαρκή αντιμετώπιση ενός ιστορικού διαρθρωτικών διακρίσεων που πλήττουν τους Ρομά και ότι είναι συνεπώς απαραίτητο να συμπληρωθούν και να ενισχυθούν η νομοθεσία και οι πολιτικές για την ισότητα με την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των Ρομά όσον αφορά τον πλήρη σεβασμό, την προστασία και την προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας και της εξάλειψης των διακρίσεων, την πλήρη και μη μεροληπτική εφαρμογή της νομοθεσίας, των πολιτικών και των μηχανισμών εποπτείας και επιβολής κυρώσεων για παραβιάσεις των δικαιωμάτων των Ρομά, καθώς και την υλοποίηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και την ισότιμη πρόσβαση στα συγκεκριμένα ανθρώπινα δικαιώματά τους στην απασχόληση, τη στέγαση, τον πολιτισμό, την υγειονομική περίθαλψη, τη συμμετοχή στα κοινά, την κατάρτιση, την εκπαίδευση και στην ελεύθερη κυκλοφορία μέσω μιας στρατηγικής σε επίπεδο ΕΕ,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική τακτική της ανοικτής μεθόδου συντονισμού που στηρίζεται στην εθελοντική συμμετοχή των κρατών μελών και που δεν διαθέτει κανένα ισχυρό κίνητρο υπέρ των αποτελεσματικών επιδόσεων αποδείχθηκε ανεπαρκής για την προώθηση της ενσωμάτωσης των Ρομά κι ότι αυτοί οι περιορισμοί μπορούν να ξεπεραστούν εν μέρει εάν η συμμόρφωση προς τις διαδικασίες ελέγχου μεταξύ ομοτίμων καταστεί αυστηρότερη προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση από τους μηχανισμούς της ΕΕ,



- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες των εθνοτικών μειονοτήτων και ειδικότερα οι γυναίκες Ρομά αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρότερες πολλαπλές διακρίσεις από ό, τι οι άνδρες της ίδιας εθνοτικής ομάδας ή οι γυναίκες της πλειοψηφίας, και ότι το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών Ρομά είναι ακόμη πιο χαμηλό από εκείνο των ανδρών Ρομά ενώ, αντίθετα, λόγω του ρόλου τους στην οικογένεια, οι γυναίκες μπορούν να είναι καθοριστικός παράγων για την ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ανάγκη να δοθεί όλως ιδιαίτερη προσοχή στους ανηλίκους και τα παιδιά, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ενσωμάτωση των Ρομά,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά πρέπει να αντιμετωπίζει όλες τις μορφές παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων των Ρομά - συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων, του διαχωρισμού, των εκφράσεων μίσους, της αναγνώρισης ταυτότητας βάσει εθνοτικών χαρακτηριστικών και της παράνομης λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων, καθώς και της παράνομης έξωσης και απέλασης - διασφαλίζοντας την πλήρη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία και την αυστηρότερη εφαρμογή όλων των σχετικών οδηγιών και της νομοθεσίας της ΕΕ,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εντεινόμενος στιγματισμός των Ρομά και το πνεύμα έχθρας προς τους Τσιγγάνους στον πολιτικό λόγο και στο ευρύ κοινό προκαλούν ανησυχία και ότι οι υπό αμφισβήτηση επαναπατρισμοί και επιστροφές των Ρομά που διενεργούνται σε πολλά κράτη μέλη προκάλεσαν φόβο και αγωνία μεταξύ του πληθυσμού των Ρομά ενώ επίσης οδήγησαν σε ανησυχητικά επίπεδα ρατσισμού και διακρίσεων,
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πιθανότητες των Ρομά να αποκτήσουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις με τους πολίτες κάποιου κράτους μέλους εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το κατά πόσον τους παρέχονται νόμιμα έγγραφα ιθαγένειας,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση του πληθυσμού των Ρομά σε εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση υψηλού επιπέδου, η συμμετοχή και η κατανόηση του πολιτισμού και των αξιών τους καθώς και της πολιτιστικής κληρονομιάς τους, η συμμετοχή τους σε συλλογικές εθελοντικές δραστηριότητες και η καλύτερη εκπροσώπησή τους είναι βασικές πτυχές μιας ολιστικής προσέγγισης για την εφαρμογή στρατηγικών τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο την ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνία,
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση υψηλού επιπέδου επηρεάζουν το μέλλον κάθε ατόμου τόσο στο προσωπικό όσο και στο επαγγελματικό επίπεδο και τη συμμετοχή του στη ζωή της κοινωνίας, και ότι επομένως είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι όροι πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση είναι οι ίδιοι για όλες και όλους χωρίς κανενός είδους διάκριση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενσωμάτωση στο σχολικό πρόγραμμα της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της καταπολέμησης των στερεοτύπων από την πολύ νεαρή ηλικία αποτελεί σημαντικό μέσο για την ένταξη των Ρομά και την αμοιβαία κατανόηση,
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 19 Οκτωβρίου 2010, η Επιτροπή προανήγγειλε για τον Απρίλιο 2011 την παρουσίαση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για εθνικές στρατηγικές υπέρ

των Ρομά,<sup>1</sup>

1. καλεί την Επιτροπή να προτείνει και το Συμβούλιο να θεσπίσει στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά (στο εξής: "Στρατηγική") ως ενδεικτικό, συνεκτικό και πολυεπίπεδο σχέδιο δράσης σε κλίμακα ΕΕ το οποίο θα καταρτίζεται και θα εφαρμόζεται σε κάθε πολιτικό και διοικητικό επίπεδο και θα μπορεί να εξελίσσεται όποτε χρειαστεί, θα στηρίζεται στις θεμελιώδεις αξίες της ισότητας, της πρόσβασης σε δικαιώματα, της εξάλειψης των διακρίσεων και της ισότητας μεταξύ των φύλων και θα βασίζεται στα καθήκοντα, τους στόχους, τις αρχές και στα μέσα που προβλέπουν οι Συνθήκες και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, όπως έχει προαναφερθεί, καθώς και στη σχετική νομοθεσία της ΕΕ και θα βασίζεται περαιτέρω τόσο σε αμοιβαίες αρμοδιότητες όσο και σε δράσεις στήριξης, συντονισμού και συμπληρωματικότητας της Ένωσης·
2. αναγνωρίζει ότι οι κοινότητες Ρομά αντιμετωπίζουν διακρίσεις και/ή συχνές προκαταλήψεις σε βάρος τους σε πολλά κράτη μέλη και ότι η κατάσταση αυτή έχει επιδεινωθεί από την τρέχουσα οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια θέσεων εργασίας· τονίζει ότι η ενσωμάτωση των Ρομά αποτελεί ευθύνη αφενός όλων των κρατών μελών και αφετέρου των θεσμικών οργάνων της ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να συνεργασθούν πλήρως με την ΕΕ και εκπροσώπους των Ρομά για τη χάραξη ολοκληρωμένων πολιτικών, χρησιμοποιώντας όλους τους διαθέσιμους πόρους της ΕΕ στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων, και συγκεκριμένα στα πλαίσια του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του ΕΓΤΑΑ, ώστε να προωθηθεί η ενσωμάτωση των Ρομά σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· καλεί την Επιτροπή να δείξει ιδιαίτερη προσοχή σε αιτήματα για τεχνική συνδρομή σε μια προσπάθεια να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα όλων των διαθέσιμων μέσων για την ενσωμάτωση των κοινοτήτων Ρομά·
3. υπενθυμίζει ότι υπάρχουν τόσο ευρωπαϊκά προγράμματα όσο και χρηματοδοτικά κονδύλια τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση των Ρομά αλλά ότι απαιτείται βελτιωμένη επικοινωνία σε όλα τα επίπεδα στα πλαίσια των τοπικών αρχών, της κοινωνίας των πολιτών και των πιθανών ομάδων στόχο, ούτως ώστε οι Ρομά να ενημερώνονται γι' αυτά· επιπλέον, υποστηρίζει τη χρήση των υφιστάμενων κονδυλίων της ΕΕ για την ανέγερση νέων σπιτιών ή την ανακαίνιση αυτών που υπάρχουν, τη βελτίωση μηχανικών έργων υποδομής, τοπικών επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, συστημάτων επικοινωνίας, εκπαίδευσης, μέτρων πρόσβασης στην αγορά εργασίας κλπ·
4. καλεί την Επιτροπή:
  - α) να θεσπίσει τομείς προτεραιότητας για τη στρατηγική, και πρωτίστως :
    - τα θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως τη μη εισαγωγή διακρίσεων, την ισότητα και την ελεύθερη κυκλοφορία,
    - την εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη διά βίου μάθηση,
    - τον πολιτισμό,

---

<sup>1</sup> MEMO/10/502.

- την απασχόληση,
  - τη στέγαση, συμπεριλαμβανομένων ενός υγιούς περιβάλλοντος και κατάλληλων υποδομών,
  - την υγειονομική περίθαλψη και τη βελτίωση της υγειονομικής κατάστασης των Ρομά, και
  - την πολιτική συμμετοχή και τη συμμετοχή των Ρομά στην κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της νεολαίας Ρομά,
- β) να υποβάλει στη Στρατηγική οδικό χάρτη για την εισαγωγή δεσμευτικών ελάχιστων προδιαγραφών σε επίπεδο ΕΕ για τους τομείς προτεραιότητας της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της στέγασης και της υγείας·
- γ) να καθορίσει τους στόχους της στρατηγικής που συνδέονται με τους τομείς προτεραιότητας, και πρωτίστως :
- θέσπιση και ενίσχυση αποτελεσματικής νομοθεσίας κατά των διακρίσεων και μέτρων για την προστασία έναντι διακρίσεων σε όλους τους τομείς της ζωής, συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών διακρίσεων, και για τη διασφάλιση, την προάσπιση και την προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας και της εξάλειψης των διακρίσεων και του δικαιώματος στην ελεύθερη κυκλοφορία, μεταξύ άλλων, δράσεις ευαισθητοποίησης εστιασμένες στους Ρομά και στους μη Ρομά, για την εξάλειψη εμποδίων που συνιστούν διάκριση,
  - καταπολέμηση της εχθρότητας κατά των Τσιγγάνων, των προκαταλήψεων, των στερεοτύπων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, του στιγματισμού, των εκφράσεων μίσους κατά των Ρομά, συγκεκριμένα με τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής σχετικής νομοθεσίας και την επιβολή ενδεδειγμένων ποινών για εγκλήματα οφειλόμενα σε φυλετικά αίτια,
  - διασφάλιση ότι τα μέσα ενημέρωσης δεν θα διαδίδουν προκαταλήψεις κατά της κοινότητας Ρομά κι ότι θα προάγουν μια θετική εικόνα της διαφορετικότητας, καθώς και εξασφάλιση μιας πιο αναλογικής συμμετοχής των Ρομά στα μέσα ενημέρωσης,
  - πρόληψη παραβιάσεων των δικαιωμάτων του ανθρώπου και προστασία των θυμάτων διασφαλίζοντας ότι θα τους παρέχονται αποτελεσματικά ένδικα μέσα, με ιδιαίτερη μέριμνα για την κατάσταση των παιδιών και γυναικών Ρομά, που συχνά υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις,
  - καθιέρωση προληπτικών μέτρων κατά της σωματεμπορίας μεταξύ των θυμάτων της οποίας υπάρχει υπερεκπροσώπηση των Ρομά,
  - εκπαίδευση των ατόμων που μετέχουν σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης, της δικαιοσύνης και της αστυνομίας στο θέμα των μεθόδων που δεν εισάγουν διακρίσεις,

- θέσπιση διαλόγου μεταξύ τοπικών αρχών, δικαστικών οργάνων, αστυνομίας και κοινότητας Ρομά, με σκοπό την εξάλειψη των διακρίσεων στο δικαστικό πεδίο, τη βελτίωση της εμπιστοσύνης και την καταπολέμηση της αναγνώρισης ταυτότητας βάσει εθνοτικών χαρακτηριστικών,
- διασφάλιση σε όλους ίσης πρόσβασης σε εκπαίδευση ποιότητας,
- διασφάλιση ίσης πρόσβασης των ενηλίκων στην επαγγελματική εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση,
- διασφάλιση ίσης πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες και σε υποδομές βασικής περιθαλψής, όπως για τη φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων,
- κατάργηση του διαχωρισμού στα σχολεία και τις τάξεις, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία σχολικού κλίματος χωρίς αποκλεισμούς και με την πρόσληψη Ρομά σχολικών διαμεσολαβητών,
- παροχή ίσης πρόσβασης στις δυνατότητες κατάλληλης ανταγωνιστικής προετοιμασίας για την αγορά εργασίας,
- παροχή ίσης πρόσβασης στη νηπιακή εκπαίδευση,
- διασφάλιση της εκπαίδευσης των κοριτσιών,
- παροχή διαπολιτισμικής εκπαίδευσης,
- διευκόλυνση του διαλόγου μεταξύ οικογένειας και σχολείου, κυρίως με τη βοήθεια διαμεσολαβητών,
- αύξηση του αριθμού των Ρομά δασκάλων και κατοχύρωση της προστασίας της γλώσσας και της ταυτότητας των παιδιών Ρομά, με την παροχή εκπαίδευσης στη δική τους γλώσσα,
- εισαγωγή μέτρων για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και της σχολικής αποτυχίας,
- καθιέρωση μέτρων που στοχεύουν στην επιστροφή στο σχολείο των παιδιών που το έχουν εγκαταλείψει, όπως καθιέρωση προγραμμάτων δεύτερης ευκαιρίας,
- εξασφάλιση ίσης πρόσβασης στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση και σε προγράμματα υποτροφιών,
- καταπολέμηση της υπερεκπροσώπησης των Ρομά σε ειδικά σχολεία,
- καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας, περιορισμός του χωρισμού των παιδιών από τις οικογένειές τους και πρόληψη του εγκλεισμού τους σε οικοτροφεία και ειδική μέριμνα λόγω φτώχειας,
- διασφάλιση αποτελεσματικής πρόσβασης στην αγορά εργασίας και ανάπτυξη

και διάθεση μικροπιστώσεων για την ίδρυση επιχειρήσεων και την αυτοαπασχόληση,

- εξασφάλιση ίσης πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και υγιεινή στέγη και κατάργηση του εδαφικού διαχωρισμού,
  - κατοχύρωση του δικαιώματος σε καταχωρισμένη διεύθυνση, περιλαμβανομένης της δυνατότητας καταχώρισης μέσω οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών, και εξασφάλιση πλήρων και ενημερωμένων ληξιαρχικών βιβλίων γεννήσεων, γάμων και θανάτων για όλους τους πολίτες Ρομά, καθώς και καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την έκδοση διοικητικών εγγράφων,
  - καταπολέμηση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας με την παροχή ίσης πρόσβασης σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ποιότητας και στην προαγωγή της υγείας, ιδίως προκειμένου να μειωθούν οι ανισότητες στον τομέα της υγείας με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία ευάλωτων ομάδων, όπως είναι οι γυναίκες, τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με αναπηρία,
  - ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών Ρομά, μεταξύ άλλων, με μια πολιτική για τη δημιουργία ικανοτήτων και με την ενίσχυση του διοικητικού δυναμικού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και με την ενθάρρυνση της κοινωνικής και πολιτικής συμμετοχής των Ρομά,
  - ενίσχυση της ιδιότητας του ενεργού πολίτη, για να συμμετέχουν οι Ρομά σε όλες τις σφαίρες του δημόσιου και πολιτικού βίου, και ενίσχυση της εκπροσώπησής τους σε θεσμούς και αιρετούς φορείς σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο,
  - καθιέρωση μιας διάστασης διεύρυνσης και γειτονίας της Στρατηγικής, που απαιτεί τη βελτίωση της κατάστασης των Ρομά στις προσχωρούσες και υπονήφιες προς ένταξη χώρες καθώς και στις δυνάμει υπονήφιες χώρες και στις χώρες που μετέχουν στην ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, δίνοντας επιπλέον μεγαλύτερη προτεραιότητα στην αξιολόγηση της προόδου στον τομέα αυτό στις ετήσιες εκθέσεις προόδου καθώς και σε επισκοπήσεις που αφορούν όμορες χώρες της ΕΕ,
  - διασφάλιση του σεβασμού του πολιτισμού και της διαφύλαξής του,
  - διασφάλιση της ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας των φύλων με την κάλυψη των ειδικών αναγκών των γυναικών Ρομά και με την παράλληλη συμμετοχή τους στο σχεδιασμό πολιτικής, τερματισμός της πρακτικής των γάμων παιδιών,
  - τερματισμός της επιστροφής των Ρομά σε χώρες όπου ενδέχεται να υποστούν βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία,
5. τονίζει ότι τα σύνθετα προγράμματα και τα προγράμματα που είναι προσαρμοσμένα στις συγκεκριμένες ανάγκες των κοινοτήτων Ρομά που διαβιώνουν υπό διαφορετικές

συνθήκες έχουν ζωτική σημασία και ότι, στο πλαίσιο αυτό, είναι αναγκαία η παροχή στους Ρομά πρόσβασης σε εξατομικευμένες υπηρεσίες επί τόπου·

6. υπενθυμίζει ότι η επαρκής εισοδηματική στήριξη, οι αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και η πρόσβαση σε υπηρεσίες ποιότητας αποτελούν βασικούς πυλώνες της στρατηγικής για την ενεργό ένταξη, η οποία παρουσιάστηκε στη σύσταση 2008/867/EK·
7. υπογραμμίζει ότι η κοινωνική αρωγή, η αξιοπρεπής στέγαση και ένδυση, η πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας προγράμματα πρώιμης ανάπτυξης και σε μη διαχωρισμένη, υψηλής ποιότητας εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και με τη βούληση συμμετοχής των γονέων αποτελούν ουσιαστικά στοιχεία για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών, της δυνατότητας της πλήρους συμμετοχής στην κοινωνία και της αποφυγής μελλοντικών διακρίσεων· υπογραμμίζει την ανάγκη καταπολέμησης των αδικαιολόγητων απουσιών και της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου καθώς και χορήγησης υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων· υποστηρίζει ότι η εκπαίδευση, οι ευκαιρίες επιμόρφωσης και η επαγγελματική βοήθεια που προσφέρονται στους ενήλικες είναι κρίσιμης σημασίας για τη στήριξη των προσλήψεων και της συνεχούς απασχόλησης των Ρομά ώστε να αποφευχθεί η αναπαραγωγή του κοινωνικού αποκλεισμού·
8. θεωρεί ότι η πρόληψη της περιθωριοποίησης θα πρέπει οπωσδήποτε να αρχίζει από την πρώιμη παιδική ηλικία, προκειμένου τα παιδιά να εγγράφονται από τη γέννησή τους στα μητρώα του πληθυσμού, ούτως ώστε να αναγνωρίζεται η ιθαγένειά τους και να υπάγονται σε όλους τους τομείς κοινωνικών υπηρεσιών· εκτιμά, ειδικότερα, ότι θα πρέπει να εξασφαλίζονται υψηλής ποιότητας υπηρεσίες νηπιακής εκπαίδευσης για τα παιδιά Ρομά και να ληφθούν ειδικά μέτρα για την ενίσχυση της σχολικής τους φοίτησης·
9. υπενθυμίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Ρομά, ιδίως οι γυναίκες και τα κορίτσια, σε ό, τι αφορά την ακραία φτώχεια, τις διακρίσεις και τον αποκλεισμό, προκλήσεις που οδηγούν σε έλλειψη πρόσβασης στις ανώτερες βαθμίδες της εκπαίδευσης, στην απασχόληση και στις κοινωνικές υπηρεσίες· ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ανταποκριθούν στις ειδικές ανάγκες των γυναικών και των κοριτσιών Ρομά, συμπεριλαμβάνοντας τη διάσταση του φύλου σε όλες τις πολιτικές για την ενσωμάτωση των Ρομά, και να παράσχουν προστασία στις ιδιαίτερα ευάλωτες υποομάδες·
10. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για την ενημέρωση των πολιτών τους σχετικά με την ιστορική πορεία και την υφιστάμενη κατάσταση των Ρομά, χρησιμοποιώντας προς το σκοπό αυτό ως πηγή υλικού, μεταξύ άλλων, τις εκθέσεις του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA)·
11. επισημαίνει ότι η στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά πρέπει να περιλαμβάνει επίσης μέτρα για να διασφαλίζεται η παρακολούθηση της κατάστασης των Ρομά στους τομείς του σεβασμού και της προαγωγής των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων τους, της ισότητας, της κατάρτισης των διακρίσεων και της ελεύθερης κυκλοφορίας στο εσωτερικό της ΕΕ·
12. υπογραμμίζει ότι η πρόσβαση των πληθυσμών Ρομά σε εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση υψηλής ποιότητας, το να συμμερίζεται κανείς και να κατανοεί τον πολιτισμό τους, τις δικές τους αξίες καθώς και την πολιτιστική τους κληρονομιά, η συμμετοχή τους

σε οργανώσεις και συλλόγους και η καλύτερη εκπροσώπηση της κοινότητάς τους, αποτελούν βασικές πτυχές μιας ολιστικής προσέγγισης όσον αφορά την εφαρμογή εθνικών και ευρωπαϊκών στρατηγικών για την ενσωμάτωσή τους και τη συμμετοχή τους στην κοινωνία·

13. τονίζει ότι η εκπαίδευση και κατάρτιση ποιότητας επηρεάζουν το μέλλον κάθε ατόμου τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο και ότι είναι, κατά συνέπεια, θεμελιώδεις να εξασφαλισθούν ισότιμοι όροι πρόσβασης σε αποτελεσματικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, χωρίς διακρίσεις ή διαχωρισμούς οιασδήποτε μορφής·
14. τονίζει τη σπουδαιότητα της έγκρισης της Στρατηγικής και του ελέγχου της εφαρμογής της με διαφανή τρόπο, ενώ την κύρια ευθύνη θα φέρουν δημοκρατικά υπόλογοι υπουργοί στο πλαίσιο του Συμβουλίου, και υπογραμμίζει ότι η Στρατηγική δεν θα πρέπει κατά κανένα τρόπο να διχάζει την ΕΕ, δημιουργώντας χάσματα μεταξύ των κρατών μελών, αλλά αντίθετα θα πρέπει να συμβάλλει στην ενίσχυση της διαδικασίας κοινοτικής ολοκλήρωσης·
15. τονίζει πόση σημασία έχει η ενδεδειγμένη χρήση των δημοσιονομικών πόρων που χορηγούνται σε κάθε κράτος μέλος στους τομείς προτεραιότητας που προβλέπονται από τη Στρατηγική·
16. τονίζει την ανάγκη να υποβάλλονται οι στόχοι της Στρατηγικής σε έλεγχο και μέτρηση όσον αφορά το βαθμό υλοποίησης, προκειμένου να καθιερωθούν κριτήρια πριμοδότησης υπέρ των συμμορφούμενων κρατών μελών και κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης·
17. καλεί την Επιτροπή:
  - να αναλάβει ηγετικό ρόλο στο στρατηγικό συντονισμό όσον αφορά την πρόοδο στους τομείς προτεραιότητας και την εκπλήρωση των στόχων που σχετίζονται με τη Στρατηγική, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας,
  - να συγκροτήσει ειδική ομάδα ως μόνιμο φορέα που θα αναλάβει την ευθύνη της εποπτείας, του συντονισμού, της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων, της αξιολόγησης, της διευκόλυνσης της εφαρμογής, της συνεκτίμησης σε όλες τις πολιτικές και της εξασφάλισης συνέχειας, καλύπτοντας, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη για ένα ανεξάρτητο, πολυτομεακό φορέα, που θα λειτουργεί ως "εξωτερικός παράγοντας διευκόλυνσης" και θα μπορεί να αξιολογεί και να σταθμίζει τα διάφορα εθνικά και τομεακά συμφέροντα με τρόπο αποδεκτό για όλους,
  - να επανεξετάζει και να επικαιροποιεί όπως αρμόζει τη Στρατηγική σε τακτική βάση, και να ζητεί την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις τροποποιήσεις που επιφέρει,
  - να λαμβάνει υπόψη τους τομείς προτεραιότητας και τους στόχους της Στρατηγικής σε όλες τις σχετικές της πρωτοβουλίες πολιτικής και στο σχεδιασμό προγραμμάτων σε επίπεδο ΕΕ,
  - να ενημερώνει σχετικά με την εφαρμογή και πρόοδο της Στρατηγικής και την

αξιολόγηση των αποτελεσμάτων στα εθνικά σχέδια δράσης, περιλαμβανομένων κριτηρίων αναφοράς και δεικτών, και να τηρεί ενήμερο το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο σε ετήσια βάση, επισημαίνοντας ότι η αποτελεσματικότητα της πολιτικής και η εκ των υστέρων αξιολόγηση θα πρέπει να αποτελέσουν κριτήριο για την παροχή παρατεταμένης υποστήριξης,

- να διασφαλίσει τη συλλογή και τη διάδοση των απαιτούμενων στατιστικών δεδομένων και να κατοχυρώσει την ενοποίηση και αναβάθμιση των ορθών πρακτικών σε τοπικό επίπεδο,
  - να επικυρώνει την συμβατότητα των εθνικών σχεδίων με τη Στρατηγική της ΕΕ,
  - να αλλάξει το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τη διασταυρούμενη χρηματοδότηση, να μειώσει τη γραφειοκρατική επιβάρυνση, να απλοποιήσει και να επιταχύνει τις διαδικασίες άντλησης ενωσιακών κεφαλαίων και να ζητήσει από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν απλές χρηματοδοτικές διαδικασίες, στο πλαίσιο των σχετικών κανονισμών, και να κάνουν χρήση των συνολικών επιχορηγήσεων,
  - να εισαγάγει βαθμιαία υποχρεωτικές θεσμικές εγγυήσεις για τη θέσπιση μέτρων κατά των διακρίσεων και του διαχωρισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες 2000/43/EK και 2004/113/EK και να παρακολουθεί επίσης αυτά τα μέτρα και να καταπολεμά το στιγματισμό,
  - να εξασφαλίζει, σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα στάδια, τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων και των κοινοτήτων Ρομά από όλα τα επίπεδα μέσω της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας των Ρομά, και να συνεργάζεται με τα λοιπά θεσμικά όργανα, τα κράτη μέλη, τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τους διεθνείς φορείς προγραμματισμού και τις διακυβερνητικές οργανώσεις, καθώς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς και διακυβερνητικές πρωτοβουλίες, επισημαίνοντας ότι απαιτείται να βελτιωθεί ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ ενδιαφερόμενων φορέων πολιτικής και δικτύων πολιτικής ώστε να αποφευχθούν οι επικαλύψεις και να ενισχυθούν τα αλληλοτροφοδοτούμενα αποτελέσματα των επιτόπιων πολιτικών δράσεων και να εξαλειφθούν οι κίνδυνοι επικάλυψης και σύγκρουσης στις πολιτικές εξ αιτίας του πολλαπλασιασμού των δικτύων των ενδιαφερομένων.
18. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή έχει ιδιαίτερη ευθύνη για την προώθηση μιας στρατηγικής της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά, αλλά ότι η στρατηγική αυτή πρέπει να υλοποιηθεί σε τοπικό επίπεδο.
19. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να κινητοποιήσουν τις υφιστάμενες στρατηγικές και τα μέσα της ΕΕ για να διασφαλίσουν την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των Ρομά και να χαράξουν και να υλοποιήσουν όλες τις συναφείς πολιτικές, λαμβάνοντας υπόψη –όπου ενδείκνυται– τις κοινές βασικές αρχές για την ενσωμάτωση των Ρομά.
20. θεωρεί ότι η ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των ηγετών των Ρομά, των τοπικών αρχών και των οργάνων της ΕΕ είναι καίριας σημασίας για τον προσδιορισμό των βασικών προκλήσεων και λύσεων που αντιμετωπίζουν τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη της σε σχέση με την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση του πληθυσμού Ρομά.



21. ζητεί από τα κράτη μέλη να εκχωρήσουν στα όργανα λήψης αποφάσεων τις απαιτούμενες αρμοδιότητες ώστε να διασφαλίζεται ότι η σύνθετη και προσανατολισμένη προς την ανάπτυξη χρηματοδότηση της Ένωσης θα στηρίζει σωστές τοπικές πρωτοβουλίες και θα ανταποκρίνεται στις ποικίλες τοπικές ανάγκες των Ρομά· υπογραμμίζει τη σημασία του προσδιορισμού και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών σε σχέση με την ενσωμάτωση των Ρομά, καθώς και της αύξησης της προβολής των επιτυχών εγχειρημάτων· ζητεί επίσης να αναπτυχθεί θεσμικό πλαίσιο για την παροχή της αναγκαίας συνδρομής (διοικητική αρωγή και συνδρομή κατά τη διαχείριση προγραμμάτων) σε τοπικό επίπεδο·
22. θεωρεί ότι θα πρέπει να αναληφθεί συντονισμένη δράση και κοινή ευθύνη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, εκ μέρους των οργανώσεων Ρομά και άλλων, των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, καθώς και των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επί τη βάση των βέλτιστων πρακτικών, της υφιστάμενης τεράστιας γνώσης που έχουν συγκεντρώσει τα κράτη μέλη και των εμπειριών της πρώτης περιόδου της Δεκαετίας για την Ενσωμάτωση των Ρομά· τονίζει τη σημασία που έχει η διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης, ιδιαίτερα για περιφέρειες με μεγάλες κοινότητες Ρομά·
23. θεωρεί ότι η κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομά δεν είναι δυνατή χωρίς τη δημιουργία και την ενίσχυση της εκπροσώπησης των συμφερόντων τους, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης πολιτικών αποφάσεων, και χωρίς την ανάληψη δράσης εκ μέρους τους σε επίπεδο πολιτών, μέσω μη κυβερνητικών οργανώσεων, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο·
24. συνιστά θερμά στα όργανα της ΕΕ να διασφαλίσουν μεγαλύτερη συμμετοχή του εθνικού επιπέδου στις διαβουλεύσεις και στο μηχανισμό λήψης αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί μια μελλοντική στρατηγική που θα μπορεί να είναι επωφελής για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη· επιστά επίσης την προσοχή της Επιτροπής και των κρατών μελών στο γεγονός ότι είναι αναγκαίο να χαραχθούν, να αναπτυχθούν, να υλοποιηθούν και να αξιολογηθούν οι πολιτικές ενσωμάτωσης των Ρομά σε συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, με πληθυσμιακές ομάδες Ρομά και μη Ρομά, εκπροσώπους και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και με την Επιτροπή των Περιφερειών και διεθνείς οργανώσεις, προκειμένου οι πολιτικές να καταστούν πιο αποδεκτές και αποτελεσματικές·
25. ζητεί από την Επιτροπή να συλλέξει και να γνωστοποιήσει τις πληροφορίες για τις διαφορετικές εμπειρίες και τα μέτρα που εφαρμόστηκαν στα διάφορα κράτη μέλη, κυρίως στον εκπαιδευτικό και πολιτιστικό τομέα·
26. ζητεί καλύτερη συνδρομή προς τους διοργανωτές προγραμμάτων που είναι επιλέξιμα να λάβουν ευρωπαϊκά κονδύλια για την ενσωμάτωση των Ρομά, με τη δημιουργία πλατφορμών ενημέρωσης, ανάλυσης και ανταλλαγής καλών πρακτικών·
27. θεωρεί ότι ένα μέρος της λύσης συνίσταται στην πλήρη δέσμευση των κρατών μελών να διασφαλίσουν αποτελεσματική στήριξη στους διοργανωτές προγραμμάτων και ότι τα κράτη μέλη, από κοινού με την Επιτροπή, καλούνται να διαδραματίσουν το δικό τους ρόλο στην παρότρυνση των τοπικών αρχών να επιλέγουν προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά·

28. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν διατομεακές στρατηγικές περιορισμού της φτώχειας, οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη το συχνά ευαίσθητο θέμα της συνύπαρξης της κοινότητας των Ρομά και της μείζονος κοινότητας, που επηρεάζονται αμφότερες από την έλλειψη απασχόλησης, τη φτώχεια και την περιθωριοποίηση· τονίζει τη σημασία των μέτρων παροχής κινήτρων τα οποία προσφέρουν ορατά οφέλη ώστε να ενθαρρύνουν τους φτωχούς να εισέλθουν στην αγορά εργασίας αντί να ζουν με κοινωνικά επιδόματα και, ενδεχομένως, με εργασία στη μαύρη αγορά· υπογραμμίζει ότι προγράμματα που προωθούν την αμοιβαία κατανόηση και την αμοιβαία ανοχή έχουν τεράστια σημασία·
29. καλεί την Επιτροπή να ενσωματώσει στη Στρατηγική μια διάσταση για τη διεύρυνση, αναπτύσσοντας πιλοτικά έργα στις υποψήφιες προς ένταξη και δυνάμει υποψήφιες χώρες, ώστε να διασφαλιστεί η ανάπτυξη εθνικών σχεδίων δράσης σύμφωνων προς τη Στρατηγική της ΕΕ·
30. καλεί τα κράτη μέλη να ορίσουν ανώτατο κυβερνητικό υπάλληλο ή διοικητικό φορέα που θα αποτελεί "εθνικό σημείο επαφής" για τη διαφανή και αποτελεσματική εφαρμογή της Στρατηγικής, που θα διαθέτει εκτελεστικές εξουσίες και θα είναι αρμόδιος για την εφαρμογή, το συντονισμό, την εποπτεία, τη συνεκτίμηση σε όλες τις πολιτικές και την εκτέλεση της Στρατηγικής σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, διασφαλίζοντας την ελάχιστη δυνατή γραφειοκρατία, αποτελεσματικότητα στη διαχείριση και τον έλεγχο των κονδυλίων, καθώς και διαφάνεια στην υποβολή εκθέσεων·
31. καλεί τα εθνικά υπουργεία παιδείας και την Επιτροπή να θεσπίσουν καινοτόμες και ευέλικτες επιχορηγήσεις για την υποβοήθηση των ταλέντων και να αυξήσουν την στήριξη των ήδη υφισταμένων επιχορηγήσεων και προγραμμάτων·
32. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να εγκρίνουν τα ενισχυμένα και λεπτομερή στοιχεία των "Δεικτών του Laeken" για τη μέτρηση του κοινωνικού και εδαφικού αποκλεισμού καθώς και για την αξιολόγηση της προόδου· τονίζει ότι τα οριζόντια τμήματα των «Δεικτών του Laeken» πρέπει να επεκταθούν και στις μικρότερες στατιστικές-διοικητικές μονάδες (LAU 1 και LAU 2)· ακόμη, επισημαίνει ότι οι «Δείκτες του Laeken» θα μπορούσαν να προστεθούν στους μελλοντικούς δείκτες στα πλαίσια της πολιτικής για τη συνοχή, ειδικά σε ό, τι αφορά την κοινωνική διάσταση·
33. καλεί την Επιτροπή να συμπληρώσει τους δείκτες με σύστημα στόχων και σημείων αναφοράς ώστε να υπάρξει αληθινή πολιτική δέσμευση για πρόοδο· τονίζει επίσης την επιτακτική ανάγκη για πρόοδο στη συλλογή αναλυτικών στοιχείων ώστε να καταστεί δυνατή η μέτρηση της προόδου σε θέματα στόχων/σημείων αναφοράς/δεικτών, να χαραχθούν πολιτικές βασισμένες σε απτά στοιχεία και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η βελτίωση της αξιολόγησης·
34. ζητεί επείγοντως την ανάπτυξη – με τη βοήθεια βέλτιστων πρακτικών – δεικτών και σημείων αναφοράς, ανεξάρτητων εποπτικών μηχανισμών καθώς και συστημάτων αξιολόγησης των επιπτώσεων, για την ενίσχυση και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων των προγραμμάτων, αντί της απλής επαλήθευσης ότι τα προγράμματα που λαμβάνουν επιχορήγηση πληρούν τις τυπικές απαιτήσεις, και απευθύνει έκκληση για αποτελεσματική εποπτεία της χρήσης των πόρων, ούτως ώστε να διασφαλισθεί ότι οι χρηματοδοτικοί πόροι επιφέρουν εντέλει πραγματικές βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσης, την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση και

την απασχόληση των Ρομά·

35. θεωρεί ότι η διαρθρωμένη συνεργασία των κρατών μελών στο πλαίσιο των υφιστάμενων ανοικτών μεθόδων συντονισμού στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την προαγωγή της πλήρους ενσωμάτωσης των Ρομά και ζητεί από την Επιτροπή να οργανώσει ανταλλαγές ορθών πρακτικών και εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών και όλων των μερών που ασχολούνται με τα ζητήματα των Ρομά·
36. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη – για να εξασφαλίζεται ότι οι πόροι, των οποίων οι ακριβείς στόχοι πρέπει να δηλώνονται και να προσδιορίζονται, καταλήγουν πράγματι στους Ρομά που έχουν περισσότερη ανάγκη και ότι επιφέρουν μακροπρόθεσμες βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσής τους – να αναλάβουν μια πραγματική δέσμευση για τη δρομολόγηση πιο στοχοθετημένων, προσανατολισμένων στην ανάπτυξη, σύνθετων, ευέλικτων και βιώσιμων προγραμμάτων με μακροπρόθεσμη κάλυψη και ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες, τα οποία θα επικεντρώνονται στις πιο μειονεκτικές μικροπεριφέρειες στο γεωγραφικό, κοινωνικοοικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο τους, ενώ παράλληλα θα αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της περιαισθητικής και αγροτικής φτώχειας και των χωριστών γειτονιών, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση των κακών συνθηκών στέγασης (για παράδειγμα, έλλειψη πόσιμου νερού, θέρμανσης, ηλεκτρικού ρεύματος και αποχέτευσης) και στην παροχή περαιτέρω βοήθειας σε οικογένειες για να διατηρήσουν τις βελτιωμένες συνθήκες στέγασής τους· καλεί επίσης την Επιτροπή να παρακολουθεί τα αποτελέσματα των προγραμμάτων μετά τη λήξη της χρηματοδότησής τους·
37. απευθύνει έκκληση στα κράτη μέλη να βελτιώσουν τις οικονομικές ευκαιρίες των Ρομά, προωθώντας μεταξύ άλλων το μηχανισμό των μικροπιστώσεων μεταξύ των επιχειρηματιών· καλεί τα κράτη μέλη να αντλήσουν διδάγματα από επιτυχή εγχειρήματα, για παράδειγμα από τις περιπτώσεις εκείνες όπου αδήλωτες επιχειρήσεις μετατράπηκαν σε νόμιμες οικονομικές δραστηριότητες με τη συνδρομή εμπειρογνομώνων·
38. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να διαμορφώσουν σαφείς πολιτικές για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης να μελετήσουν και να θεσπίσουν μέτρα για την καταπολέμηση των αρνητικών επιπτώσεων της μακροχρόνιας εξάρτησης από το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας·
39. αναγνωρίζει ότι η πλειονότητα των Ρομά απασχολείται σε αδήλωτες εργασίες και, δεδομένης της ανάγκης διασφάλισης της βιωσιμότητας των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, καλεί τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, να καταπολεμήσουν αποτελεσματικά το φαινόμενο αυτό·
40. απευθύνει έκκληση για την ανάληψη δέσμευσης από τα κράτη μέλη όσον αφορά την εξασφάλιση της συμμετοχής δημόσιων παραγόντων, όπως οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, στην υλοποίηση των μέτρων ενσωμάτωσης για τον πληθυσμό των Ρομά στο πλαίσιο της απασχολησιμότητας·
41. υπογραμμίζει το σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στην ενσωμάτωση των Ρομά και υποστηρίζει μέτρα επιβράβευσης των επιχειρήσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου·

42. πιστεύει ότι μπορούν να εξασφαλισθούν καλύτερες προοπτικές για τους Ρομά, ιδιαίτερα για την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, μέσω της αύξησης των επενδύσεων από τα κράτη μέλη στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης - με ιδιαίτερη έμφαση στις νέες τεχνολογίες και το Διαδίκτυο - και με την ενσωμάτωση μέτρων που εγκρίθηκαν από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα, τα ιδρύματα και τις ΜΚΟ που εργάζονται στον τομέα της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·
43. καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει ένα ευρωπαϊκό χάρτη κρίσεων που θα προσδιορίζει, θα μετρά και θα εξετάζει τις μικροπεριφέρειες στην επικράτεια της ΕΕ οι κάτοικοι των οποίων πλήττονται σκληρότερα από τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις, με βάση τουλάχιστον τις ακόλουθες παραμέτρους:
- προσβασιμότητα των τόπων εργασίας,
  - απόσταση από τα αστικά κέντρα ή προβληματική υπερσυγκέντρωση πολύ κοντά στα αστικά κέντρα,
  - υψηλός δείκτης ανεργίας,
  - ανεπαρκείς δημόσιες υπηρεσίες,
  - ακατάλληλες περιβαλλοντικές συνθήκες,
  - έλλειψη γειτνιαζουσών εταιριών,
  - έλλειψη κατάλληλων υποδομών,
  - χαμηλό εισόδημα,
  - χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης,
  - χαμηλό επίπεδο ανθρώπινων πόρων,
  - ανεπαρκείς/ακριβές υποδομές μεταφορών,
  - κοινωνικές εντάσεις,
  - ικανότητα της τοπικής δημόσιας διοίκησης να διαχειριστεί τα ζητήματα που σχετίζονται με τη φτώχεια,
  - καταστάσεις σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διακρίσεων, εξώσεων, απελάσεων, ρατσισμού, στοχοποίησης του πληθυσμού Ρομά από τοπικές ή περιφερειακές αρχές ή από τρίτους,
44. ζητεί από τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στη παροχή δεδομένων σχετικά με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των Ρομά (κυρίως όσον αφορά την εκπαίδευση, την υγεία, τη στέγαση και την απασχόλησή τους), και καλεί τις διεθνείς οργανώσεις (π.χ. τη ΔΟΕ και τον ΟΟΣΑ) να εξετάσουν αυτά τα θέματα στο πλαίσιο των γενικών τους ερευνών και να συμβάλουν στον καθορισμό συγκεκριμένων στόχων, π.χ. αναφορικά με το ποσοστό της κοινότητας Ρομά το οποίο ολοκληρώνει τη δευτεροβάθμια και

τριτοβάθμια εκπαίδευση, απασχολείται στη δημόσια διοίκηση ή εκπροσωπείται σε διάφορους τομείς της κοινωνικής και πολιτικής ζωής, και ζητεί από την Επιτροπή να συμβάλει στη χάραξη μιας σαφούς και βιώσιμης στρατηγικής της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά με τη βοήθεια αυτών των δεδομένων·

45. καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να προσφέρει ειδική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοπιστωτικής, σε αυτές τις μικροπεριφέρειες και να αναπτύξει απευθείας πιλοτικά έργα που θα περιλαμβάνουν τη συμμετοχή διαμεσολαβητών σύμφωνα με το πρόγραμμα του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και ειδική παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής της Στρατηγικής·
46. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει, στο πλαίσιο της Στρατηγικής, τα κράτη μέλη, τους αρμόδιους διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, τις ΜΚΟ, τις κοινότητες Ρομά, τους λοιπούς ενδιαφερομένους και το κοινό να χρησιμοποιούν τους όρους «Ρομά/Ρομά και Σίντι» όποτε αναφέρονται σε αυτή τη μειονότητα·
47. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να διαθέσουν συγκεκριμένο ποσό χρηματοδότησης στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή στο προσεχές πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο για να υποστηρίξουν ρητά τη Στρατηγική δημιουργώντας ένα αποθεματικό επιδόσεων για τη Στρατηγική της ΕΕ που αφορά τους Ρομά·
48. εκτιμά ότι τα υφιστάμενα ποσοστά απορρόφησης της ενωσιακής ενίσχυσης είναι υπερβολικά χαμηλά· καλεί συνεπώς την Επιτροπή να αναλύσει τα αίτια αυτού του φαινομένου και να επεξεργαστεί μια πιο αποτελεσματική προσέγγιση για την παρακολούθηση της απορροφητικότητας των κεφαλαίων της ΕΕ, ιδίως δε των κεφαλαίων που διατίθενται ειδικά για περιθωριοποιημένες ομάδες· πρωτίστως, ζητεί επείγοντως, τη συλλογή στοιχείων – λαμβανομένων δεόντως υπόψη των οδηγιών για την προστασία των δεδομένων – σχετικά με την αποδοτικότητα των ενωσιακών κεφαλαίων, ώστε να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη πολιτικών που θα στηρίζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία·
49. υπογραμμίζει το γεγονός ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός των Ρομά έχει μια πολύ ισχυρή εδαφική διάσταση φτώχειας και περιθωριοποίησης· το δε φαινόμενο αυτό είναι επικεντρωμένο σε υπανάπτυκτες μικροπεριφέρειες οι οποίες στερούνται σε μεγάλο βαθμό των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων για να πραγματοποιήσουν τη δική τους συνεισφορά στην κοινοτική χρηματοδότηση την οποία δικαιούνται και, κατά γενικό κανόνα, δεν έχουν ούτε τις διοικητικές ικανότητες ούτε τους ανθρώπινους πόρους ώστε να αξιοποιήσουν τη χρηματοδότηση· τονίζει την ανάγκη να καταβληθούν ειδικές προσπάθειες που θα επικεντρώνονται σε αυτές τις μικροπεριφέρειες, οι οποίες συνήθως βρίσκονται στις περιμετρικές ενδοπεριφερειακές περιοχές, και να απλουστευθεί ουσιαστικά η γραφειοκρατία, ώστε να μπορέσει να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή κατανομή χρηματοδοτικών πόρων στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή·
50. εκτιμά ότι χρειάζονται επίσης νέοι κανονισμοί που θα προβλέπουν τη χορήγηση των διαρθρωτικών κεφαλαίων με την προϋπόθεση της εξάλειψης του διαχωρισμού και την εξασφάλιση της ίσης πρόσβασης των Ρομά στις δημόσιες υπηρεσίες· θεωρεί σκόπιμη τη κατάρτιση σχεδίων υπέρ των ίσων ευκαιριών και κατά του διαχωρισμού σε τοπικό, μεταξύ άλλων, επίπεδο, βάσει μετρήσιμων δεικτών και συγκεκριμένων δράσεων·

51. προτρέπει την Επιτροπή να παράσχει τα απαραίτητα μέσα καθοδήγησης στα κράτη μέλη, για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ΕΚΤ, ΕΤΠΑ και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν άλλα προγράμματα, όπως το πρόγραμμα PROGRESS, το πρόγραμμα διά βίου μάθησης, το πρόγραμμα «Πολιτισμός» (2007-2013) και το πρόγραμμα για την υγεία (2008-2013), υπέρ της προώθησης της ενσωμάτωσης των Ρομά.
52. ζητεί την υπαγωγή φορέων της ΕΕ για τη στήριξη της ανάπτυξης στην εποπτεία και τον έλεγχο της ειδικής ομάδας για τους Ρομά με στόχο:
- να διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση της Ένωσης θα προσανατολίζεται προς την ανάπτυξη, με τη στήριξη κατάλληλων τοπικών πρωτοβουλιών,
  - να εντοπίζουν και να αναφέρουν εγκαίρως τυχόν καταχρήσεις κονδυλίων,
  - να διενεργούν περιοδικούς ελέγχους για την εξακρίβωση της συνεπούς και αποτελεσματικής χρησιμοποίησης της χρηματοδότησης σε σχέση με το αναμενόμενο αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, για τους προνομιούχους στόχους της Στρατηγικής,
  - να λειτουργούν ως σύμβουλοι αξιοποιώντας τις σύνθετες γνώσεις σε επίπεδο ΕΕ, καταρτίζοντας δείκτες, εκτιμήσεις επιπτώσεων κ.α., και
  - να παρέχουν στοχοθετημένη στήριξη σε τοπικές πρωτοβουλίες, σχέδια και περίπλοκα προγράμματα, εκπληρώνοντας κατά το βέλτιστο τρόπο τους στόχους της Στρατηγικής και δίνοντας αποτελεσματικές λύσεις στα συγκεκριμένα προβλήματα των κοινοτήτων Ρομά.
53. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη αφενός να διενεργήσουν συμμετοχική αξιολόγηση εποπτείας με τη συνδρομή των κοινοτήτων Ρομά και αφετέρου να βοηθήσουν να αναπτυχθεί τόσο η ικανότητα των ενδιαφερομένων όσο και η εξωτερική πραγματογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση μιας ρεαλιστικής και αντικειμενικής εικόνας σχετικά με τη γενική επιτυχία ή αποτυχία των διαφόρων μέτρων και μηχανισμών· επιπλέον, ζητεί από την Επιτροπή να παράσχει στο Κοινοβούλιο κατάλογο των έργων υπέρ του πληθυσμού Ρομά που έχουν χρηματοδοτηθεί από την Επιτροπή από το 2000 και μετά, με πληροφορίες για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα.
54. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την οριζόντια προτεραιότητα "περιθωριοποιημένες κοινότητες" στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ και να συμμετάσχουν στο δίκτυο ΕΕ-Ρομά φροντίζοντας για την καλή εκτέλεση των κονδυλίων των διαρθρωτικών ταμείων που αφορούν την κοινωνική ένταξη των Ρομά· τονίζει ότι πρέπει να βελτιωθούν σημαντικά τα υπάρχοντα μέτρα και οι υφιστάμενοι μηχανισμοί εποπτείας και αξιολόγησης· τονίζει ακόμη ότι οι οργανισμοί και οι οργανώσεις που εκτελούν έργα που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και απευθύνονται άμεσα στους Ρομά ή ωφελούν έμμεσα τους Ρομά πρέπει να λογοδοτούν και να εκτελούν τις δράσεις με διαφανή τρόπο· ζητεί επίσης συνεχή ανάλυση κόστους/ωφέλειας ως προς την αναλογία των πόρων που διατίθενται και δαπανώνται για τα υφιστάμενα προγράμματα και για λειτουργικά έξοδα.
55. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να επεκτείνουν το πεδίο της ευρωπαϊκής

χρηματοδότησης ώστε, πέρα από την ανάπτυξη, να είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση και η παροχή δημόσιων υπηρεσιών ποιότητας· τονίζει επίσης ότι η συγχρηματοδότηση θα πρέπει να επανεξετάζεται και ενδεχομένως να διαφοροποιείται ώστε να απηχεί καλύτερα την ποικιλομορφία των δράσεων και των δικαιούχων και ότι, επομένως, για τα έργα που απευθύνονται στους Ρομά θα μπορούσε να τεθεί ως απαίτηση να προβλέπουν μικρότερο μερίδιο συγχρηματοδότησης από τη χώρα και μεγαλύτερο από την ΕΕ·

56. τονίζει ότι ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων συναφών πολιτικών της ΕΕ πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά ώστε να προωθηθούν οι συνέργειες και οι αλληλοσυμπληρωνόμενες δράσεις· η γραφειοκρατία και οι κανόνες εφαρμογής πρέπει να απλοποιηθούν ουσιαστικά και όλοι οι φραγμοί μεταξύ των διαφόρων ταμείων πρέπει να εξαλειφθούν, ώστε να μπορέσει να επιτευχθεί η διάθεση του μέγιστου δυνατού ποσού από όλους τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς·
57. τονίζει την ανάγκη να συνδυάζουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία την εθνική με την τοπική αντίληψη μέσω της εφαρμογής προγραμμάτων που ταυτοχρόνως θα διέπονται από μια εθνική στρατηγική και θα προβλέπουν τοπικές απαντήσεις σε συγκεκριμένες ανάγκες· τονίζει ακόμη την ανάγκη να δημιουργηθούν συνέργειες μεταξύ του έργου των Διαρθρωτικών Ταμείων και των κυβερνητικών στρατηγικών για τους Ρομά, καθώς και μεταξύ των αρχών που διαχειρίζονται το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και των εξειδικευμένων μονάδων Ρομά ή των συντονιστικών φορέων που ασχολούνται με τα θέματα των Ρομά·
58. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να βελτιώσουν τη δυνατότητα πρόσβασης των τοπικών κυβερνήσεων και των ΜΚΟ που εργάζονται για την ένταξη των Ρομά στα ευρωπαϊκά κονδύλια, απλοποιώντας τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και τους κανονισμούς·
59. καλεί την Επιτροπή να εισαγάγει στη Στρατηγική ένα μηχανισμό που θα προάγει την πρόσληψη Ρομά στη δημόσια διοίκηση τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο και καλεί τα κράτη μέλη να προσλάβουν προσωπικό Ρομά στη δημόσια διοίκηση, ειδικά σε όργανα που συμμετέχουν στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων ένταξης των Ρομά με ευρωπαϊκή και εθνική χρηματοδότηση·
60. τονίζει πόσο σημαντικό είναι να υπογράψουν τα κράτη μέλη και να κυρώσουν την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ιθαγένειας που ορίζει με σαφήνεια ότι δεν πρέπει να γίνονται διακρίσεις στην εσωτερική νομοθεσία περί ιθαγένειας ενός κράτους για λόγους φύλου, θρησκείας, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής·
61. υπογραμμίζει, σε αυτό το πλαίσιο, την ανάγκη συνέχισης των προγραμμάτων της ΕΕ, όπως είναι το «Πρόγραμμα PROGRESS» για την καταπολέμηση των διακρίσεων και το πρόγραμμα JASMINE το οποίο προωθεί επενδύσεις για την ανάπτυξη ικανοτήτων, και ζητεί την περαιτέρω ανάπτυξη παρόμοιων προγραμμάτων πέραν του 2013·
62. χαιρετίζει την ευκαιρία που δημιουργείται με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 437/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010, που προβλέπουν τη διάθεση του 3% των πιστώσεων του ΕΤΠΑ σε συγκεκριμένα προγράμματα ή του 2% του συνολικού προϋπολογισμού για την αποκατάσταση καταλυμάτων υπέρ των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων· εκφράζει την αποδοκιμασία

του για το γεγονός ότι δεν έχουν υπάρξει έως τώρα αλλαγές σε επιχειρησιακά προγράμματα ώστε να τεθεί εκ νέου ως προτεραιότητα η στέγαση του πληθυσμού Ρομά· καλεί τα κράτη μέλη, να χρησιμοποιήσουν πάραυτα και πληρέστερα τις νέες ευκαιρίες που προσφέρονται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων, για την ενίσχυση των προοπτικών μιας πλήρους κοινωνικής ενσωμάτωσης· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει ειδικό πρόγραμμα δράσης με βάση αυτό τον κανονισμό για την επίτευξη της χρήσης των κεφαλαίων και συνιστά την εκπόνηση έκθεσης από την Επιτροπή για τη χρησιμοποίησή τους· επιπλέον, καλεί τα κράτη μέλη να κάνουν αποτελεσματική χρήση του δυναμικού αλληλεπίδρασης μεταξύ του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του ΕΓΤΑΑ για την ανάπτυξη χρηματοδοτικών προγραμμάτων υπέρ της ενσωμάτωσης των Ρομά·

63. αναγνωρίζει ότι οι κοινότητες Ρομά αντιπροσωπεύουν εξαιρετικά ετερογενείς ομάδες, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να υπάρξει ενιαία στρατηγική· συνιστά κατά συνέπεια, να προτείνουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές των κρατών μελών αποτελεσματικές πολιτικές ενσωμάτωσης που θα προσαρμόζονται ανάλογα με τα ειδικά γεωγραφικά, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά πλαίσια· συνιστά στην Επιτροπή να αξιοποιήσει τις εμπειρίες των δημόσιων αρχών που έχουν συμβάλει ενεργά στην ενσωμάτωση των κοινοτήτων Ρομά και να προωθήσει τη χρήση των καλύτερων πρακτικών και συνταγών επιτυχίας με στόχο την επίτευξη της κοινωνικής τους ένταξης·
64. υπενθυμίζει ότι πρωταρχική προϋπόθεση επιτυχημένης ενσωμάτωσης είναι μια κοινή προσπάθεια τόσο από την ευρύτερη κοινωνία όσο και από την κοινότητα των Ρομά· προτρέπει, κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη να συμβάλουν στη βελτίωση της στέγασης και της απασχόλησης των Ρομά και συνιστά στα κράτη μέλη και στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να ενσωματώσουν - σύμφωνα με τον κανονισμό που διέπει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης - τη διάθεση νέας στέγασης σε περιθωριοποιημένες κοινότητες σε ένα ευρύτερο, πιο σύνθετο πλαίσιο πολιτικής για αμοιβαία και αμφίδρομη κοινωνική δέσμευση, όπως π.χ. καλλιέργεια πνεύματος κοινότητας το οποίο περιλαμβάνει τη συμμετοχή των Ρομά στη διαδικασία της οικοδόμησης των νέων κτιρίων και αμοιβαίες προσπάθειες για την ενίσχυση της σχολικής φοίτησης για τα παιδιά και την ουσιαστική μείωση της ανεργίας· τα κράτη μέλη θα μπορούν ως εκ τούτου να συμβάλουν σημαντικά στο να δίδεται συγκεκριμένη λύση στις ανάγκες εγκατάστασης περιθωριοποιημένων ομάδων που ζουν σε υποβαθμισμένες συνθήκες στέγασης· προτρέπει επίσης τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση του δικτύου EURoma για την ενθάρρυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών·
65. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να χρησιμοποιήσουν στο έπακρο τα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, όπως είναι τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, τα προγράμματα διεθνούς συνεργασίας και τα προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας, και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που παρέχει ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας·
66. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλύσουν και να εξαλείψουν τους φραγμούς που εμποδίζουν την (επαν)είσοδο στην αγορά εργασίας και την αυτοαπασχόληση των γυναικών Ρομά και ακόμη να δώσουν τη δέουσα έμφαση στο ρόλο των γυναικών στην οικονομική αυτονόμηση των περιθωριοποιημένων Ρομά και στην εκκίνηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων· καλεί επίσης την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των γυναικών Ρομά στην προπαρασκευή, την εφαρμογή, την



εποπτεία και την αξιολόγηση της Στρατηγικής της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά·

67. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν ως οριζόντιο στόχο την οικοδόμηση ικανοτήτων και την αυτονόμηση των γυναικών Ρομά σε όλους τους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής της ΕΕ για την ένταξη των Ρομά·
68. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να συμπεριλάβουν στους στόχους της Στρατηγικής την προαγωγή της ισότητας των φύλων καθώς και την καταπολέμηση της πολλαπλής και διατομεακής διακριτικής μεταχείρισης·
69. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συλλέγουν, να αναλύουν και να δημοσιεύουν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία ανά φύλο προκειμένου να καταστεί δυνατή η σωστή αξιολόγηση και ενημέρωση της Στρατηγικής και να μετράται ο αντίκτυπος που έχουν στις γυναίκες Ρομά τα έργα και οι παρεμβάσεις που εκτελούνται στο πλαίσιο της Στρατηγικής·
70. ζητεί να συμπεριληφθεί στη Στρατηγική ένας μηχανισμός συνεργασίας, ανταλλαγής πληροφοριών και εποπτείας, όχι μόνο σε ευρωπαϊκό αλλά και σε εθνικό επίπεδο, μαζί με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, το Συμβούλιο της Ευρώπης, άλλους σχετικούς διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, ΜΚΟ, κοινότητες Ρομά και άλλους ενδιαφερομένους, ώστε να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα και να βρεθούν οι λύσεις και να διασφαλιστεί ότι η Στρατηγική εφαρμόζεται σωστά και πλήρως τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο από τους αρμόδιους για αυτή, εξασφαλίζοντας, με τον τρόπο αυτό, την επιτυχία της Στρατηγικής·
71. ζητεί από την Επιτροπή να παράσχει την αναγκαία τεχνική βοήθεια για τη βελτίωση των διοικητικών ικανοτήτων των οργάνων που εμπλέκονται στη διαχείριση των Διαρθρωτικών Ταμείων και καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν συμβουλές και διοικητική αρωγή, π.χ. οργανώνοντας μαθήματα επιμόρφωσης και παρέχοντας τόσο βοήθεια όσον αφορά τις αιτήσεις για ενισχύσεις, όσο και εξηγήσεις, ώστε να καθίσταται ευκολότερο για τους Ρομά να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα χρηματοδότησης για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης και να υποβάλλουν τις σχετικές αιτήσεις·
72. καλεί τα κράτη μέλη να ορίσουν συγκεκριμένους και ειδικούς στόχους και λεπτομερείς και μετρήσιμους επί μέρους στόχους όσον αφορά την κοινωνική ένταξη των Ρομά κατά τη μεταφορά στα εθνικά προγράμματα των στόχων για την κοινωνική ένταξη και τη φτώχεια στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020, και ζητεί επειγόντως τη λήψη μέτρων υπέρ της επίτευξης αυτών των στόχων·
73. πιστεύει ότι μπορεί να εξασφαλισθεί ένα καλύτερο μέλλον για τους Ρομά μέσω της εκπαίδευσης και ότι είναι συνεπώς απαραίτητη η επένδυση στην εκπαίδευση των παιδιών και νέων Ρομά· τονίζει ότι η σχολική εκπαίδευση δεν αποτελεί μόνο δικαίωμα αλλά και καθήκον και εκφράζει την υποστήριξή του σε δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ενίσχυση της συμμετοχής των μαθητών Ρομά στα σχολεία, με την ενεργό ανάμειξη των οικογενειών τους, μεταξύ άλλων·
74. πιστεύει ότι η προώθηση της γνώσης του πολιτισμού των Ρομά ανά την Ευρώπη διευκολύνει την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των Ρομά και των λοιπών λαών της Ευρώπης ενώ δίνει ώθηση στον ευρωπαϊκό διαπολιτισμικό διάλογο·

75. φρονεί πως η μελλοντική στρατηγική για τη μειονότητα των Ρομά πρέπει να επικεντρωθεί στην εκπαίδευση, καθώς αυτή αποτελεί το ουσιαστικό μέσο για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης·
76. πιστεύει ότι πρέπει να προβλεφθούν για τους νεαρούς Ρομά μηχανισμοί στήριξης όπως υποτροφίες και καθοδήγηση, που θα τους εμπνέουν όχι μόνο να αποκτούν τίτλους σπουδών αλλά και να εγγράφονται στην ανώτερη εκπαίδευση και να βελτιώνουν τα προσόντα τους·
77. φρονεί ότι πρέπει να αναπτυχθεί ένα νέο είδος προγράμματος υποτροφιών που θα εξασφαλίζει υψίστης ποιότητας καθοδήγηση των σπουδαστών Ρομά προκειμένου να εκπαιδευθεί μια νέα ηγετική γενιά Ρομά·
78. πιστεύει ότι πρέπει να ανταμείβονται τα εκπαιδευτικά ιδρύματα των οποίων οι μη προνομιούχοι σπουδαστές κατακτούν θέσεις σε ιδρύματα υψηλότερου επιπέδου ή των οποίων το ποσοστό αποφοίτησης είναι ανώτερο του μέσου όρου, και καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει σχετικά προγράμματα·
79. τονίζει ότι είναι κρίσιμης σημασίας να προωθήσουν τα κράτη μέλη την ενσωμάτωση των Ρομά στην κοινοτική και πολιτιστική ζωή των τόπων και χωρών όπου διαβιούν και να διασφαλίσουν τη μακροπρόθεσμη συμμετοχή τους και την εκπροσώπησή τους εκεί, και μέσω μέτρων που θα στοχεύουν στην προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης και προγραμμάτων διά βίου μάθησης υπέρ της κοινότητας Ρομά, λαμβάνοντας υπόψη την πολιτισμική κληρονομιά και τον τρόπο ζωής των διαφόρων κοινοτήτων Ρομά ανά στην Ευρώπη· επισημαίνει, για παράδειγμα, ότι μπορούν να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να παρασχεθεί ειδική κατάρτιση για το εκπαιδευτικό προσωπικό, να προωθηθεί η πρόσληψη διδασκάλων Ρομά, να ενισχυθεί η στενή συνεργασία με τις οικογένειες και τις οργανώσεις Ρομά και να προβλεφθεί στήριξη μετά το σχολείο καθώς και χορήγηση υποτροφιών· σημειώνει ότι αυτή η διαδικασία πρέπει να περιλαμβάνει την ενεργό συμμετοχή των τοπικών αρχών στα κράτη μέλη και να στέλνει μήνυμα στο μη κερδοσκοπικό τομέα ώστε να συμπεριλάβει στις δραστηριότητές του προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην κοινωνία·
80. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν κάθε μορφή κοινωνικού και εκπαιδευτικού αποκλεισμού σε βάρος των Ρομά και να ενθαρρύνουν όλες τις παιδαγωγικές δράσεις που αποσκοπούν να επενδύσουν στην σχολική φοίτηση των Ρομά·
81. πιστεύει ότι οι τοπικές κυβερνήσεις πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη για την επανένταξη των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολικό σύστημα πριν από την ηλικία κατά την οποία η εκπαίδευση παύει να είναι υποχρεωτική· επισημαίνει ότι, προς τούτο, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να ενημερώνουν τις τοπικές κυβερνήσεις για τους μαθητές που εγκαταλείπουν το σχολείο·
82. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει περαιτέρω πρωτοβουλίες που θα αποσκοπούν στην παροχή φροντίδας και εκπαιδευτικών ευκαιριών κατά την πρώιμη παιδική ηλικία για τα παιδιά και τους νέους Ρομά·
83. πιστεύει ότι βρεφονηπιακοί σταθμοί και/ή εναλλακτικές μορφές προσχολικής φροντίδας και εκπαίδευσης πρέπει να εγκατασταθούν σε κοινότητες όπου αυτά δεν υπάρχουν και να

επεκταθούν εκεί όπου παρατηρείται έλλειψη θέσεων·

84. ζητεί από την Επιτροπή να στηρίξει τις πρωτοβουλίες εκείνες που είναι αποδεδειγμένα αποτελεσματικές ως προς την πρόληψη οιουδήποτε διαχωρισμού και δίδουν προτεραιότητα σε σχέδια ένταξης που προωθούν την επιτυχία στον εκπαιδευτικό τομέα και βασίζονται στη συμμετοχή των οικογενειών Ρομά·
85. εκφράζει την ανησυχία του για το υψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού των Ρομά και κρίνει απαραίτητο το σχεδιασμό και την ανάπτυξη προγραμμάτων που θα εξασφαλίζουν ποιοτική πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση για τα κορίτσια και τις γυναίκες Ρομά, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών που θα διευκολύνουν τη μετάβασή τους από το δημοτικό στο γυμνάσιο ενώ παράλληλα θα προωθείται, καθ' όλη τη διαδικασία, η μεγαλύτερη κατανόηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, η ιστορία και οι αξίες των Ρομά τόσο μεταξύ των Ρομά όσο και των μη Ρομά·
86. τονίζει ότι η χαμηλή συμμετοχή στα σχολεία, το υψηλό ποσοστό απουσιών και οι χαμηλές εκπαιδευτικές επιδόσεις μπορεί να σημαίνουν ότι οι μαθητές και οι γονείς δεν συνειδητοποιούν πάντοτε τη σημασία του σχολείου· μεταξύ άλλων σχετικών παραγόντων μπορεί να περιλαμβάνονται οι ανεπαρκείς πόροι, προβλήματα υγείας, έλλειψη ποιοτικής εκπαίδευσης στην περιοχή ή προσπελάσιμων μεταφορικών μέσων προς το σχολείο, κακές συνθήκες στέγασης και ένδυσης, που καθιστούν αδύνατη την παρακολούθηση του σχολείου, ένα κλίμα στο σχολείο που δεν ευνοεί τη συμμετοχή και χωριστά σχολεία που αποτυγχάνουν να προετοιμάσουν επαρκώς τους μαθητές ενόψει της ανταγωνιστικότητας στην αγορά εργασίας· υπογραμμίζει, ως εκ τούτου, τη σημασία των δράσεων που αποσκοπούν στην προώθηση της συμμετοχής στα σχολεία των μαθητών Ρομά και του συνεχούς, τακτικού διαλόγου για εκπαιδευτικά θέματα με τις οικογένειες των μαθητών αυτών, την κοινότητα των Ρομά και όλους τους ενδιαφερομένους·
87. τονίζει το ζωτικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ο μαζικός αθλητισμός και ο αθλητισμός των επιδόσεων στη διαδικασία εξασφάλισης της ένταξης του εθνοτικού πληθυσμού Ρομά·
88. στηρίζει την προώθηση προγραμμάτων κατάρτισης των διδασκόντων που ενισχύουν την ικανότητα των εκπαιδευτικών να ασχολούνται με παιδιά και νέους με καταβολές Ρομά, καθώς και με τους γονείς τους και τα άτομα που απασχολούνται ως διαμεσολαβητές των Ρομά, ιδιαίτερα στα δημοτικά σχολεία, ως μέσο προώθησης της συστηματικής παρακολούθησης του σχολείου από τους Ρομά·
89. προτείνει οι διαφορετικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική ενσωμάτωση να προσαρμοσθούν τόσο στα παιδιά οικογενειών Ρομά που επιθυμούν να εγκατασταθούν σε ένα μέρος – με τον έλεγχο της τακτικής φοίτησης των παιδιών στο σχολείο, π.χ. – όσο και σε εκείνα οικογενειών που επιθυμούν να συνεχίσουν το νομαδικό τρόπο ζωής τους – μέσω μέτρων που θα διευκολύνουν την παρακολούθηση του σχολείου, εντός των καταυλισμών Ρομά, για παράδειγμα·
90. επιμένει στη σημασία των προγραμμάτων κινητικότητας, διά βίου μάθησης, επαγγελματικής κατάρτισης και συνεχούς κατάρτισης προκειμένου να εξασφαλισθεί η συμμετοχή των νέων και ενηλίκων ατόμων από τις κοινότητες Ρομά και να ενισχυθούν οι δυνατότητές τους για είσοδο στην αγορά εργασίας·

91. πιστεύει ότι το σύστημα της κατάρτισης εντός των χώρων εργασίας πρέπει να επεκταθεί ούτως ώστε να επιτρέπει την απόκτηση των απαιτούμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε μεγάλη κλίμακα·
92. πιστεύει πως χρειάζεται να εναρμονισθεί η προσφορά κατάρτισης με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας, και, ως εκ τούτου, ζητεί μεσοπρόθεσμες εθνικές και περιφερειακές προβλέψεις σχετικά με την αναμενόμενη ζήτηση εργατικού δυναμικού·
93. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει και να εφαρμόσει κοινά συστήματα ελέγχου στα οποία θα συμμετέχουν τα όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη και οι επικεφαλής των κοινοτήτων Ρομά αναφορικά με τα προγράμματα και τα σχέδια που τίθενται σε εφαρμογή εντός των κρατών μελών·
94. θεωρεί ότι ο πολιτισμός των Ρομά αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του πολιτιστικού μωσαϊκού της Ευρώπης· επισημαίνει ότι σημαντικό μέσο για την κατανόηση του λαού των Ρομά και του τρόπου ζωής τους είναι να αυξηθεί η συνειδητοποίηση των άλλων Ευρωπαίων όσον αφορά την κληρονομιά, τις παραδόσεις και τη γλώσσα των Ρομά, καθώς και το σύγχρονο πολιτισμό των Ρομά· υποστηρίζει σθεναρά την προώθηση και τη διαφύλαξη των δημιουργικών τους δραστηριοτήτων ως απαραίτητο συστατικό του διαπολιτισμικού διαλόγου·
95. θεωρεί ότι ο πληθυσμός Ρομά θα πρέπει να καταβάλει μια εκπαιδευτική προσπάθεια για να γνωρίσει τα ήθη και τα έθιμα των λαών με τους οποίους ζει, διευκολύνοντας έτσι την καλύτερη ενσωμάτωσή του στα μέρη όπου ζει·
96. πιστεύει ότι για την υποστήριξη της μεγαλύτερης κοινωνικής ένταξης είναι σημαντική η προώθηση εθελοντικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στις οποίες θα συμμετέχουν Ρομά και μη Ρομά·
97. ζητεί από την Επιτροπή να προωθήσει τις βέλτιστες πρακτικές και τα θετικά πρότυπα και εμπειρίες που προκύπτουν από τα εφαρμοζόμενα προγράμματα και τις ίδιες πρωτοβουλίες των Ρομά προκειμένου να βελτιωθεί η αντίληψη και η εικόνα των Ρομά εντός των κοινοτήτων μη Ρομά αλλά και για να ενισχυθεί η ενεργός συμμετοχή των κοινοτήτων Ρομά και η δημιουργική συνεργασία μεταξύ των κοινοτήτων αυτών και της ΕΕ, των κρατών μελών και των τοπικών προγραμμάτων·
98. ζητεί να προσδιορισθούν και να χρησιμοποιηθούν καλύτερα, σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, οι υφιστάμενοι ευρωπαϊκοί πόροι που διατίθενται για την προώθηση της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και του πολιτισμού των Ρομά·
99. συνιστά οι μελλοντικές πολιτικές της ΕΕ για τη μειονότητα Ρομά να βασίζονται σε μια διαφοροποιημένη προσέγγιση, προσαρμοσμένη στα ειδικά χαρακτηριστικά των διαφόρων κρατών μελών και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των οικείων κοινοτήτων·
100. εφιστά την προσοχή στη σημασία της διεξαγωγής αυστηρότερων ελέγχων σχετικά με την χρησιμοποίηση χρηματοδότησης της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά·
101. πιστεύει ότι θα ήταν χρήσιμες οι ανταλλαγές εμπειριών και ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών που έχουν επιτύχει καλά αποτελέσματα στον τομέα της ενσωμάτωσης των

Ρομά και εκείνων που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν το ζήτημα αυτό·

102. αναγνωρίζει ότι η πολυπλοκότητα των διατυπώσεων μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για τους διοργανωτές προγραμμάτων· εμμένει στην ανάγκη να εντατικοποιηθεί το έργο απλοποίησης των διαδικασιών για την παροχή επιχορηγήσεων· υπογραμμίζει την υποχρησιμοποίηση των ευρωπαϊκών πιστώσεων που αφορούν τον εν λόγω τομέα·
103. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

### 1. Κληρονομική στέρηση και γκετοποίηση της φτώχειας

Ο χαρακτήρας της φτώχειας έχει σημειώσει ραγδαία μεταβολή κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη στην οποία διαβίει η πλειοψηφία των ευρωπαίων Ρομά. Λόγω του αναποτελεσματικού χαρακτήρα των σχεδιαζόμενων οικονομιών, των βασικών οικονομικών ανακατατάξεων που σημειώθηκαν μετά την κατάρρευση του κομμουνισμού και την αναδιάρθρωση των εθνικών οικονομιών, η πλειοψηφία των Ρομά - μαζί με τους συμπατριώτες τους από τις χώρες στις οποίες αποτελούσαν την πλειοψηφία - βρέθηκε ξαφνικά εκτός της αγοράς εργασίας και διολίσθησε σταδιακά στο περιθώριο της κοινωνίας. Με τη διάρρηξη των παραδοσιακών κοινοτήτων τους και τον ταυτόχρονο αποκλεισμό τους από την κοινωνική κινητικότητα, οι Ρομά εξελίχθηκαν στην περισσότερο περιθωριοποιημένη κοινωνική υποομάδα και, κατά συνέπεια, αποσυνδέθηκαν πλήρως από τις εθνικές οικονομίες<sup>1</sup>.

### 2. Δημογραφικός δυναμισμός

Σε σύγκριση με τις κοινότητες της πλειοψηφίας του πληθυσμού που υφίστανται με παρεμφερή τρόπο τον αποκλεισμό, ο πληθυσμός των Ρομά έχει μια ξεχωριστή ιδιότητα με έντονο οικονομικό αντίκτυπο: τον δημογραφικό δυναμισμό. Οι Ρομά και οι μη Ρομά χαρακτηρίζονται από αντίστροφες δημογραφικές τάσεις: ενώ η πλειοψηφία της κοινωνίας γηράσκει με ταχύτητα, η αναλογία των Ρομά στον πληθυσμό αυξάνεται ραγδαία. Στην Ουγγαρία, για παράδειγμα, ενώ σήμερα οι Ρομά υπολογίζεται ότι αποτελούν το 6 έως 8% του συνολικού πληθυσμού, κάθε πέμπτο έως έκτο νεογέννητο βρέφος είναι, σύμφωνα με ορισμένους υπολογισμούς, Ρομά, το δε ποσοστό των Ρομά εντός του οικονομικά ενεργού πληθυσμού θα υπερβεί το 50% έως το 2050<sup>2</sup>. Έχει, συνεπώς, ζωτική σημασία να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, αφενός μεν, οι Ρομά ως ποσοστό του ενεργού πληθυσμού που φέρει το βάρος του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης αυξάνονται σταθερά, αφετέρου δε, ότι υπάρχει ένα τεράστιο δυναμικό όσον αφορά την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας ενός πολύ μεγάλου αριθμού ανέργων.

### 3. Τα πλεονεκτήματα της ενσωμάτωσης

Η ενσωμάτωση των Ρομά αποτελεί μακροπρόθεσμα μια αναγκαία και οικονομικά επικερδή επένδυση: σε ένα διάστημα 20 έως 30 ετών θα είναι λιγότερο δαπανηρή η ενσωμάτωση των Ρομά από τη διατήρηση των υποβαθμισμένων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών διαβίωσής τους. Εάν το ποσοστό απασχόλησης των Ρομά μπορούσε να αυξηθεί στο επίπεδο της πλειοψηφίας, το συνολικό ποσοστό απασχόλησης θα αυξανόταν κατά 5 έως 10%, ανάλογα με το ποσοστό του πληθυσμού των Ρομά στην εκάστοτε χώρα. Λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες της εξέλιξης αυτής στην αύξηση του ΑΕΠ, θα προκαλούνταν θεαματική βελτίωση όλων των δεικτών βάσει του κατά κεφαλήν ΑΕΠ.

---

<sup>1</sup> Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) 2002 *Οι Ρομά στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, Αποφεύγοντας την παγίδα της εξάρτησης - Μια περιφερειακή έκθεση για την ανθρώπινη ανάπτυξη*, Μπρατισλάβα, Σλοβακία.

<sup>2</sup> Κέντρο Αριστείας σε Θέματα Βιομηχανικής Διατήρησης (CEMI) 2006 *Μακροϊσορροπία και ανάπτυξη*. Διαχειριστικά στοιχεία για την Ανατολική Ευρώπη, Βουδαπέστη

Σύμφωνα με τα πιο καθιερωμένα οικονομικά μοντέλα, όπως αυτό της Παγκόσμιας Τράπεζας<sup>1</sup>, η αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και απαιτεί ειδικότερα τη συμμετοχή όσων ευρίσκονται σε οικονομικά ενεργή ηλικία αλλά είναι άνεργοι. Το ποσοστό των Ρομά ηλικίας άνω των 50 ετών είναι σε γενικές γραμμές χαμηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο ενώ το ποσοστό ηλικίας κάτω των 30 ετών είναι πολύ υψηλότερο. Οι Ρομά αποτελούν, συνεπώς, ένα σημαντικό και συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό των απαραίτητων για την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης πόρων και θα μπορούσαν να προκαλέσουν αύξηση 4 έως 6% του εγχώριου ΑΕγχΠ.

#### **4. Το κόστος του αποκλεισμού**

Εάν δεν δίδουν τα κράτη μέλη προτεραιότητα στην ενσωμάτωση των Ρομά δεν αξιοποιούν ένα σημαντικό οικονομικό κεφάλαιο, για να μην αναφερθούμε στα κοινωνικά οφέλη. Στις απώλειες συμπεριλαμβάνονται:

- Το έμμεσο κόστος των απωλειών στο ΑΕγχΠ ως αποτέλεσμα του κοινωνικού αποκλεισμού οι άνεργοι Ρομά δεν συμμετέχουν στην παραγωγή του εγχώριου προϊόντος,
- Η κοινωνική πρόνοια και οι παροχές κοινωνικής ασφάλισης και υγειονομικής περίθαλψης που καταβάλλει το κράτος σε όσους πλήττονται από τη φτώχεια,
- Οι υψηλότερες δαπάνες για την υγεία λόγω υποβαθμισμένων συνθηκών διαβίωσης,
- Η σπατάλη κονδυλίων για την εκπαίδευση: το κόστος ξεχωριστών σχολείων και/ή σχολείων χαμηλών προδιαγραφών που δεν προσφέρουν ποιοτική εκπαίδευση αποτελεί σπατάλη,
- Οι πρόσθετες δαπάνες για την ασφάλεια λόγω των υψηλότερων ποσοστών εγκληματικότητας που προκαλεί η κοινωνικοοικονομική δυσπραγία,
- Οι διοικητικές δαπάνες για τον έλεγχο της ροής των δαπανών κοινωνικής πρόνοιας<sup>2</sup>.

Εν κατακλείδι, είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι η ενσωμάτωση των Ρομά δεν αποτελεί απλώς μια υποχρέωση από πλευράς ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και μια οικονομική αναγκαιότητα και δεν συνιστά μόνο ηθική επιταγή, αλλά είναι και για αμιγώς οικονομικούς λόγους, προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών.

#### **5. Συμπλήρωση της νομοθεσίας και των πολιτικών κατά των διακρίσεων**

Λαμβάνοντας υπόψη την ευρέως διαδεδομένη εχθρότητα κατά των τσιγγάνων και την ανεπαρκή εφαρμογή των ισχυόντων κανονισμών, οι οποίοι είτε δεν ρυθμίζουν ορισμένους τομείς, - όπως οι πολλαπλές διακρίσεις - είτε αποδεικνύονται ανεπαρκείς κατά την εφαρμογή τους, πολλά πρέπει να γίνουν στον τομέα της καταπολέμησης της διακριτικής μεταχείρισης.

<sup>1</sup> DE LAAT, Joost έκδοση 2010 *Οικονομικό κόστος του αποκλεισμού των Ρομά*. Παγκόσμια Τράπεζα.

<sup>2</sup> Marcinčič A. και Marcinčičinová E. *Το κόστος της μη ενσωμάτωσης - Το κλειδί στην ενσωμάτωση αποτελεί ο σεβασμός της διαφορετικότητας*. Ίδρυμα Ανοικτής Κοινωνίας, Μπρατισλάβα.

Η εισηγήτρια υποστηρίζει, ωστόσο, ότι ακόμη και εάν η διακριτική μεταχείριση για λόγους εθνοτικής καταγωγής - όπως ορίστηκε στις οδηγίες 2000/43 και 2000/78 της ΕΕ - ήταν δυνατό να εξαλειφθεί, ο κοινωνικοοικονομικός αποκλεισμός της πλειοψηφίας των Ρομά θα εξακολουθούσε να υφίσταται, δεδομένου του μεγάλου αριθμού των διασυνδεδεμένων παραγόντων που τον προκαλούν (λ.χ. γεωγραφικά μειονεκτήματα, ανεπαρκής εκπαίδευση, ή η κατάρρευση των οικονομιών κεντρικού σχεδιασμού που απασχολούσαν ένα μεγάλο αριθμό εργαζομένων με χαμηλές δεξιότητες) και των συχνά φυσικών φραγμών (όπως η απόσταση των προσιτών θέσεων εργασίας, η έλλειψη μεταφορικών μέσων και υποδομής). Συνεπώς τα μέτρα κατά της διακριτικής μεταχείρισης και η καταπολέμηση του ρατσισμού, αν και απολύτως απαραίτητα, δεν επαρκούν αφεαυτά για την αντιμετώπιση της ιστορικής και οικονομικής καθυστέρησης της μειοψηφίας των Ρομά<sup>1</sup>.

## **6. Η κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση ως ζήτημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**

Η εισηγήτρια φρονεί ότι η στρατηγική που αποσκοπεί στην κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των Ρομά δεν θα θέσει ωστόσο σε κίνδυνο τη νομοθεσία κατά της διακριτικής μεταχείρισης αλλά αντιθέτως θα τη συμπληρώσει. Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της έκτασης του αποκλεισμού των Ρομά, η γενική ενσωμάτωσή τους αποτελεί κατ'ουσίαν ζήτημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ένα σημαντικό ποσοστό των Ρομά της Ευρώπης διαβιώνει υπό τόσο ακατάλληλες συνθήκες - συνολική σχεδόν αποσύνδεση από την οικονομική ζωή με αποτέλεσμα τη μη τήρηση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων - ώστε η προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης να μη μπορεί να εξετασθεί στο πλαίσιο διορθωτικών μέτρων γενικής πολιτικής αλλά να πρέπει να αντιμετωπισθεί ως γεφύρωση ενός εκ των μεγαλύτερων κενών στην υλοποίηση των συνταγματικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη.

Οι προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ για την άμβλυνση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά στην Ευρώπη πρέπει συνεπώς να δώσουν πρωταρχική σημασία στην υλοποίηση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεύτερης και τρίτης γενεάς προκειμένου να αποκτήσει περιεχόμενο η νομικά εκτελεστή πρώτη γενεά ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως πχ. τα δικαιώματα που αφορούν την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, τα πολιτικά δικαιώματα και τα ευρύτερα δικαιώματα του ατόμου.

## **7. Υπερβαίνοντας το μη δεσμευτικό δίκαιο**

Οι περισσότερες δράσεις της ΕΕ υπέρ των Ρομά – ψηφίσματα, εκθέσεις, δηλώσεις, συμπεράσματα και ανακοινώσεις – υπάγονται στην κατηγορία των μη δεσμευτικών νομοθετικών διατάξεων (soft law), που αποτελούν μια νομική «γκρίζα ζώνη» μεταξύ μη δικαίου και θετικού δικαίου<sup>2</sup>. Κατά τα τελευταία χρόνια έχουν αναληφθεί πολλές διεθνείς πρωτοβουλίες, με θετικές προτάσεις και προοδευτικές ιδέες, το αποτέλεσμα παραμένει ωστόσο τουλάχιστον αμφίβολο, πράγμα που υποδεικνύει ότι οι μη δεσμευτικές νομοθετικές διατάξεις αδυνατούν να προωθήσουν την κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομά.

Η εισηγήτρια πιστεύει ότι το κύριο συμπέρασμα που πρέπει να συναχθεί από τις πρωτοβουλίες αυτές έγκειται στο ότι τα μεγαλόστομα πολιτικά συνθήματα ουδέποτε θα

---

<sup>1</sup> De Schutter, O. και Verstichel, A. 2005 Ο ρόλος της Ένωσης στην ενσωμάτωση των Ρομά: Παρόν και δυναμικό μέλλον, *European Diversity and Autonomy Papers* EDAP 2/2005

<sup>2</sup> Boyle, A. E. 1999 Ορισμένες σκέψεις για τις σχέσεις συνθηκών και μη δεσμευτικών νομοθετικών διατάξεων (Soft Law), *International & Comparative Law Quarterly* 48 σελ. 901-913. Cambridge



υλοποιηθούν χωρίς κατάλληλη νομική βάση, χρηματοδοτική υποστήριξη και κίνητρα, καθώς και ένα μηχανισμό της ΕΕ για το συντονισμό των δράσεων των ενδιαφερομένων από το επίπεδο των τοπικών κυβερνήσεων έως το Συμβούλιο, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Σύμφωνα με τα καθήκοντα, τους στόχους, τις αρχές και τα μέσα που καθορίζει η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλέπε παραπομπές) και με βάση τόσο τις κοινές αρμοδιότητες όσο και τις δράσεις στήριξης, συντονισμού και συμπληρωματικότητας της Ένωσης, μπορεί να υλοποιηθεί η στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά.

## **8. Στοχευμένη στρατηγική χωρίς αποκλεισμούς**

Δεδομένου ότι η διακριτική μεταχείριση λόγω εθνοτικής καταγωγής αποτελεί μόνον ένα - μολονότι πρωταρχικό - παράγοντα, όπως τα χαμηλά προσόντα και ο εδαφικός αποκλεισμός, που καθορίζουν το δυσμενές κοινωνικοοικονομικό καθεστώς των Ρομά της Ευρώπης, συνεπάγεται ότι ο αποκλεισμός μπορεί να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικότερα μόνον εφόσον οι Ρομά αναγνωρισθούν όχι ως εθνοτική ομάδα αλλά ως ομάδα οικονομικού ενδιαφέροντος. Ευθυγραμμισμένη με τις βασικές αρχές αριθ. 2 και 4 των Κοινών Βασικών Αρχών για την ενσωμάτωση των Ρομά που διακηρύσσουν μια "ρητή και ευρεία στόχευση" καθώς και "το στόχο της ισότητας" η στρατηγική της ΕΕ πρέπει να εστιαστεί σε εκείνα τα κοινά οικονομικά χαρακτηριστικά των κοινωνικά αποκλεισμένων Ρομά και όχι να προσπαθήσει να δώσει λύση σε όλα τα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει κάθε μεμονωμένη ομάδα των Ρομά της Ευρώπης που χαρακτηρίζονται από αξιοσημείωτη ανομοιογένεια. Παρά την ύπαρξη ειδικών προβλημάτων ανά χώρα ή περιφέρεια, όπως η διαθεσιμότητα χώρων στάθμευσης για τους πλανόβιους ή η έλλειψη ατομικών εγγράφων σε ορισμένες χώρες, οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και οι απαιτήσεις των κοινοτήτων των Ρομά είναι πανομοιότυπες σε όλες τις χώρες.

## **9. Η αντιμετώπιση του εδαφικού χαρακτήρα του αποκλεισμού**

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά αποτελεί η εδαφική περιθωριοποίηση. Η γεωγραφική κατανομή των κοινωνικών μειονεκτημάτων δεν είναι ενιαία σε όλα τα κράτη μέλη, ωστόσο η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός συγκεντρώνονται σε υποανάπτυκτες μικροπεριφέρειες, οι οποίες σε πολλά από τα νέα κράτη μέλη κατοικούνται κυρίως από Ρομά. Αυτή η παράμετρος του αποκλεισμού είναι προς το παρόν «μη ορατή από στατιστική άποψη», δεδομένου ότι το πεδίο αναλύσεων, λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού είναι υπερβολικά ευρύ ώστε να εντοπισθούν αυτά τα σημεία της κρίσης που εμφανίζονται σε ενδοπεριφερειακές περιοχές στην περιφέρεια της Ένωσης ή σε μικροπεριφέρειες που παρουσιάζουν καθυστέρηση. Στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο της ονοματολογίας NUTS, αλλά η αντιμετώπισή τους μπορεί να στοχοθετηθεί στα επίπεδα LAU 1 και LAU 2 και αξίζει να εξεταστεί το ενδεχόμενο πρόβλεψης πόρων σε επίπεδο ΕΕ που θα στοχεύουν ειδικότερα στην εξίσωση προς τα πάνω των περιοχών σχεδιασμού – στατιστικής του επιπέδου LAU 1.

Η εισηγήτρια πιστεύει ότι, στο πλαίσιο της στρατηγικής, απαιτείται ένας πανευρωπαϊκός χάρτης για την κρίση που θα καταγράφει και θα έχει ως στόχο τις εν λόγω μικροπεριφέρειες με περίπλοκα προγράμματα ανάπτυξης που θα βασίζονται σε διατομεακή ολοκληρωμένη

προσέγγιση επιτρέποντας άμεσες παρεμβάσεις. Οι εν λόγω περιοχές πρέπει να εντοπίζονται λόγω των ξεχωριστών χαρακτηριστικών τους, όπως είναι: η προσβασιμότητα των τόπων εργασίας, η απόσταση από τα κέντρα των πόλεων, υψηλά επίπεδα ανεργίας, ανεπαρκείς δημόσιες υπηρεσίες, έλλειψη κατάλληλων υποδομών, χαμηλό εισόδημα, χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης, χαμηλό επίπεδο ανθρώπινων πόρων, ανεπαρκείς υποδομές μεταφορών, κοινωνικές εντάσεις, κ.α..

## 10. Θεσμικό πλαίσιο και χρηματοδότηση

Η σύσταση ενός νέου φορέα για το συντονισμό και την εποπτεία της στρατηγικής θα ήταν άσκοπη και θα προκαλούσε υπερβολική σπατάλη. Ο ρόλος της εποπτείας, του συντονισμού και της παρακολούθησης πρέπει να διαδραματίζεται από την Επιτροπή και προς το σκοπό αυτό θα ήταν σκόπιμο να εξεταστεί το δικαίωμα διατήρησης της Task Force για τους Ρομά ως μόνιμου φορέα.

Η εισηγήτρια θεωρεί απαραίτητο να αποτελεί κατά κύριο λόγο η στρατηγική αυτή μια εσωτερική στρατηγική της ΕΕ, και η γενική επισκόπηση των τομέων προτεραιότητας και των στόχων να εντάσσεται στις διαρθρώσεις της Ένωσης, συμπεριλαμβάνοντας ετήσια έκθεση για την πρόοδο της στρατηγικής και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων καθώς και προτάσεις προς το Συμβούλιο. Στο πλαίσιο αυτό θα μπορούσε να καταρτισθεί ένας πίνακας αποτελεσμάτων της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τους Ρομά, παρεμφερής μηχανισμός με τον πίνακα αποτελεσμάτων για την εσωτερική αγορά.

Απαιτούνται κοινοί, συγκρίσιμοι και αξιόπιστοι δείκτες για να παρουσιαστεί μια ρεαλιστική ανάλυση της προόδου και να εκπληρωθεί η απαίτηση της αποτελεσματικής παρακολούθησης. Για το λόγο αυτό, η εισηγήτρια συνιστά την έγκριση των «δεικτών του Laeken»<sup>1</sup> και των συμπληρωματικών στοιχείων τους για τη μέτρηση του κοινωνικού και εδαφικού αποκλεισμού καθώς και για την αξιολόγηση της προόδου.

Επιπλέον, η εισηγήτρια υποστηρίζει ότι ο ορισμός ενός διοικητικού φορέα ή κυβερνητικού υπαλλήλου ως «εθνικών σημείων επαφών» για την εφαρμογή των στόχων της στρατηγικής καθώς επίσης για να αποτελεί πηγή παροχής συμβουλών και προβληματισμών για την Επιτροπή που εποπτεύει τη στρατηγική, θα συνεπαγόταν σημαντικά πρακτικά πλεονεκτήματα.

Σε συνάρτηση με τις συστάσεις της Επιτροπής<sup>2</sup> σχετικά με την πρωτοβουλία της ΕΕ 2020, μέρος του προϋπολογισμού για τη συνοχή θα μπορούσε να τεθεί σε αποθεματικό επιδόσεων για τη στρατηγική το οποίο, αφενός, παρεκκλίνοντας από τη γενική πρακτική των μεγάλων χρηματοδοτών που μεγιστοποιούν τα κέρδη τους από πόρους που δεν έχουν απορροφηθεί και, αφετέρου, διαθέτοντας κονδύλια σε ανταγωνιστική βάση, με γνώμονα το κριτήριο που καθορίζει με ποιο τρόπο το προτεινόμενο σχέδιο ή η προτεινόμενη παρέμβαση υποστηρίζει και εφαρμόζει τους στόχους της στρατηγικής - θα μπορούσε να παράσχει ζωτικούς πόρους και αποφασιστικά κίνητρα για την εφαρμογή της στρατηγικής.

<sup>1</sup> Βλέπε, λ.χ., την Έκθεση σχετικά με τους δείκτες στον τομέα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας που είχε υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Laeken στις 14 και 15 Δεκεμβρίου 2001.

<sup>2</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής 642 της 9.11.2010 Συμπεράσματα της πέμπτης έκθεσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή: το μέλλον της πολιτικής συνοχής

25.1.2011

## ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά  
(2010/2276(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Kinga Göncz

(\* ) Συνδεδεμένη επιτροπή- Άρθρο 50 του Κανονισμού

### ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. εκτιμώντας ότι το 2005 εγκαινιάστηκε μια «Δεκαετία για την ενσωμάτωση των Ρομά» με σκοπό την καταπολέμηση των διακρίσεων και τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των Ρομά και ότι τα συμβαλλόμενα μέρη της διακήρυξης της δεκαετίας –Βουλγαρία, Κροατία, Ουγγαρία, Μαυροβούνιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ρουμανία, Σερβία, Σλοβακία και Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας– ανέλαβαν τη δέσμευση να εργασθούν για την εξάλειψη των διακρίσεων και την κάλυψη του απαράδεκτου χάσματος μεταξύ των Ρομά και της υπόλοιπης κοινωνίας·
- B. εκτιμώντας ότι εξακολουθούν να υφίστανται οικονομικές και κοινωνικές αποκλίσεις μεταξύ διαφόρων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι ένα σημαντικό ποσοστό της κοινότητας των Ρομά ζει σε περιοχές που συγκαταλέγονται μεταξύ των λιγότερο οικονομικά και κοινωνικά προηγμένων περιφερειών της Ένωσης,
  1. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή έχει ιδιαίτερη ευθύνη για την προώθηση μιας στρατηγικής της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά, αλλά ότι η στρατηγική αυτή πρέπει να υλοποιηθεί σε τοπικό επίπεδο·
  2. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να κινητοποιήσουν τις υφιστάμενες στρατηγικές και τα μέσα της ΕΕ για να διασφαλίσουν την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των

Ρομά, και να χαράξουν και να υλοποιήσουν όλες τις συναφείς πολιτικές, λαμβάνοντας υπόψη –όπου ενδείκνυται– τις κοινές βασικές αρχές για την ένταξη των Ρομά·

3. θεωρεί ότι η ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των ηγετών των Ρομά, των τοπικών αρχών και των οργάνων της ΕΕ είναι καίριας σημασίας για τον προσδιορισμό των βασικών προκλήσεων και λύσεων που αντιμετωπίζουν τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη της σε σχέση με την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση του πληθυσμού των Ρομά·
4. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη- για να εξασφαλίζεται ότι οι πόροι, των οποίων οι ακριβείς στόχοι πρέπει να δηλώνονται και να προσδιορίζονται, καταλήγουν πράγματι στους Ρομά που έχουν περισσότερη ανάγκη και ότι επιφέρουν μακροπρόθεσμες βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσής τους - να αναλάβουν μια πραγματική δέσμευση στη δρομολόγηση πιο στοχοθετημένων, προσανατολισμένων στην ανάπτυξη, σύνθετων, ευέλικτων και βιώσιμων προγραμμάτων με μακροπρόθεσμη κάλυψη και ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες, τα οποία θα επικεντρώνονται στις πιο μειονεκτικές μικρο-περιφέρειες στο γεωγραφικό, κοινωνικοοικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο τους , ενώ παράλληλα θα αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της περιιαστικής και αγροτικής φτώχειας και των χωριστών γειτονιών, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση των κακών συνθηκών στέγασης (για παράδειγμα, έλλειψη πόσιμο νερού, θέρμανσης, ηλεκτρικού ρεύματος και αποχέτευσης) και στην παροχή περαιτέρω βοήθειας σε οικογένειες για να διατηρήσουν τις βελτιωμένες συνθήκες στέγασής τους· Καλεί επίσης την Επιτροπή να παρακολουθεί τα αποτελέσματα των προγραμμάτων μετά τη λήξη της χρηματοδότησής τους·
5. ζητεί από τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στη παροχή δεδομένων σχετικά με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των Ρομά (κυρίως όσον αφορά την εκπαίδευση, την υγεία, τη στέγαση και την απασχόλησή τους), και καλεί τις διεθνείς οργανώσεις (π.χ. τη ΔΟΕ και τον ΟΟΣΑ) να εξετάσουν αυτά τα θέματα στο πλαίσιο των γενικών τους ερευνών, και να συμβάλουν στον καθορισμό συγκεκριμένων στόχων, π.χ. αναφορικά με το ποσοστό της κοινότητας των Ρομά το οποίο ολοκληρώνει τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, απασχολείται στη δημόσια διοίκηση και εκπροσωπείται σε διάφορους τομείς της κοινωνικής και πολιτικής ζωής, και ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμβάλει στη χάραξη μιας σαφούς και βιώσιμης στρατηγικής της ΕΕ σχετικά με την ενσωμάτωση των Ρομά με τη βοήθεια αυτών των δεδομένων·
6. είναι της άποψης ότι τα υφιστάμενα ποσοστά απορρόφησης της κοινοτικής ενίσχυσης είναι υπερβολικά χαμηλά· καλεί συνεπώς την Επιτροπή να αναλύσει τα αίτια αυτού του φαινομένου και να επεξεργαστεί μια πιο αποτελεσματική προσέγγιση για την παρακολούθηση της απορροφητικότητας των κεφαλαίων της ΕΕ, ιδίως δε των κεφαλαίων που διατίθενται ειδικά για περιθωριοποιημένες ομάδες· πρωτίστως , ζητεί, επειγόντως, τη συλλογή στοιχείων – λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις οδηγίες για την προστασία των δεδομένων - σχετικά με την αποδοτικότητα των ενωσιακών κεφαλαίων, ώστε να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη πολιτικών που θα στηρίζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία·
7. εκτιμά, ότι υπάρχει, επίσης, η ανάγκη νέων κανονισμών, που θα προβλέπουν τη χορήγηση των διαρθρωτικών κεφαλαίων με την προϋπόθεση της εξάλειψης του διαχωρισμού και την εξασφάλιση της ίσης πρόσβασης των Ρομά στις δημόσιες υπηρεσίες· θεωρεί σκόπιμη τη κατάρτιση σχεδίων υπέρ των ίσων ευκαιριών και κατά του διαχωρισμού και σε τοπικό επίπεδο, βάσει μετρήσιμων δεικτών και συγκεκριμένων δράσεων·

8. προτρέπει την Επιτροπή να παράσχει τα απαραίτητα μέσα καθοδήγησης στα κράτη μέλη, για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ΕΚΤ, ΕΤΠΑ και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν άλλα προγράμματα, όπως το πρόγραμμα PROGRESS, το πρόγραμμα διά βίου μάθησης, το πρόγραμμα «Πολιτισμός» (2007-2013) και το πρόγραμμα για την υγεία (2008-2013) υπέρ της προώθησης της ενσωμάτωσης των Ρομά·
9. καλεί την Επιτροπή να αλλάξει το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει την διασταυρούμενη χρηματοδότηση, να μειώσει τη γραφειοκρατική επιβάρυνση, να απλοποιήσει και να επιταχύνει τις διαδικασίες άντλησης ενωσιακών κεφαλαίων, και να ζητήσει από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν απλές χρηματοδοτικές διαδικασίες στο πλαίσιο των σχετικών κανονισμών, και να κάνουν χρήση των συνολικών επιχορηγήσεων·
10. ζητεί από τα κράτη μέλη να εκχωρήσουν στα όργανα λήψης αποφάσεων τις απαιτούμενες αρμοδιότητες, ώστε να διασφαλίζεται ότι η σύνθετη και προσανατολισμένη προς την ανάπτυξη χρηματοδότηση της Ένωσης θα στηρίζει σωστές τοπικές πρωτοβουλίες και θα ανταποκρίνεται στις ποικίλες τοπικές ανάγκες των Ρομά· υπογραμμίζει τη σημασία του προσδιορισμού και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών σε σχέση με την ενσωμάτωση των Ρομά, καθώς και της αύξησης της προβολής των επιτυχών εγχειρημάτων· ζητεί επίσης να αναπτυχθεί θεσμικό πλαίσιο για την παροχή της αναγκαίας συνδρομής (διοικητική αρωγή και συνδρομή κατά τη διαχείριση προγραμμάτων) σε τοπικό επίπεδο·
11. ζητεί από την Επιτροπή να παράσχει την αναγκαία τεχνική βοήθεια για τη βελτίωση των διοικητικών ικανοτήτων των οργάνων που εμπλέκονται στη διαχείριση των Διαρθρωτικών Ταμείων, και καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν συμβουλές και διοικητική αρωγή, π.χ. οργανώνοντας μαθήματα επιμόρφωσης και παρέχοντας τόσο βοήθεια όσον αφορά τις αιτήσεις για ενισχύσεις όσο και εξηγήσεις, ώστε να καθίσταται ευκολότερο για τους Ρομά να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα χρηματοδότησης για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης και να υποβάλλουν τις σχετικές αιτήσεις·
12. ζητεί επείγοντως την ανάπτυξη- με τη βοήθεια βέλτιστων πρακτικών - δεικτών και σημείων αναφοράς, ανεξάρτητων εποπτικών μηχανισμών καθώς και συστημάτων αξιολόγησης των επιπτώσεων, για την ενίσχυση και την εκτίμηση της αποδοτικότητας και των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων των προγραμμάτων, αντί της απλής επαλήθευσης ότι τα προγράμματα που λαμβάνουν επιχορήγηση πληρούν τις τυπικές απαιτήσεις, και απευθύνει έκκληση για αποτελεσματική εποπτεία της χρήσης των πόρων, ούτως ώστε να διασφαλισθεί ότι οι χρηματοδοτικοί πόροι επιφέρουν εντέλει πραγματικές βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσης, την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση και την απασχόληση των Ρομά·
13. θεωρεί ότι η διαρθρωμένη συνεργασία των κρατών μελών στο πλαίσιο των υφιστάμενων ανοικτών μεθόδων συντονισμού στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την προαγωγή της πλήρους ενσωμάτωσης των Ρομά, και ζητεί από την Επιτροπή να οργανώσει ανταλλαγές ορθών πρακτικών και εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών και όλων των μερών που ασχολούνται με ζητήματα των Ρομά·
14. απευθύνει έκκληση στα κράτη μέλη να βελτιώσουν τις οικονομικές ευκαιρίες των Ρομά,

προωθώντας μεταξύ άλλων τον μηχανισμό των μικροπιστώσεων μεταξύ των επιχειρηματιών· καλεί τα κράτη μέλη να αντλήσουν διδάγματα από επιτυχή εγχειρήματα, για παράδειγμα από τις περιπτώσεις εκείνες όπου αδήλωτες επιχειρήσεις μετατράπηκαν σε νόμιμες οικονομικές δραστηριότητες με τη συνδρομή εμπειρογνομών·

15. καλεί τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσουν σαφείς πολιτικές για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης να μελετήσουν και να θεσπίσουν μέτρα για την καταπολέμηση των αρνητικών επιπτώσεων της μακροχρόνιας εξάρτησης από το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας·
16. αναγνωρίζει ότι η πλειονότητα των Ρομά απασχολείται σε αδήλωτες εργασίες και, δεδομένης της ανάγκης διασφάλισης της βιωσιμότητας των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, καλεί τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, να καταπολεμήσουν αποτελεσματικά αυτό το φαινόμενο·
17. απευθύνει έκκληση για την ανάληψη δέσμευσης από τα κράτη μέλη όσον αφορά την εξασφάλιση της συμμετοχής των δημόσιων παραγόντων, όπως οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, στην υλοποίηση των μέτρων ενσωμάτωσης για τον πληθυσμό των Ρομά στο πλαίσιο της απασχολησιμότητας·
18. υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο που δύνανται να διαδραματίσουν οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στην ενσωμάτωση των Ρομά και υποστηρίζει μέτρα επιβράβευσης των επιχειρήσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου·
19. καλεί τα κράτη μέλη να ορίσουν συγκεκριμένους, λεπτομερείς και μετρήσιμους στόχους όσον αφορά την κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομά κατά την μεταφορά στα εθνικά προγράμματα των στόχων για την κοινωνική ενσωμάτωση και τη φτώχεια στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020, και ζητεί επειγόντως τη λήψη μέτρων υπέρ της επίτευξης αυτών των στόχων·
20. τονίζει ότι είναι κρίσιμης σημασίας τα σύνθετα προγράμματα και τα προγράμματα που είναι προσαρμοσμένα στις συγκεκριμένες ανάγκες των κοινοτήτων Ρομά που διαβιώνουν υπό διαφορετικές συνθήκες, και ότι στο πλαίσιο αυτό είναι αναγκαία η παροχή στους Ρομά πρόσβασης σε εξατομικευμένες υπηρεσίες επί τόπου·
21. υπενθυμίζει ότι η επαρκής εισοδηματική στήριξη, οι αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και η πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες αποτελούν βασικούς πυλώνες της στρατηγικής για την ενεργητική ένταξη, η οποία παρουσιάστηκε στη σύσταση 2008/867/ΕΚ·
22. θεωρεί ότι θα πρέπει να αναληφθεί συντονισμένη δράση και κοινή ευθύνη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, εκ μέρους των οργανώσεων Ρομά και άλλων, των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, καθώς και των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επί τη βάση των βέλτιστων πρακτικών, της υφιστάμενης τεράστιας γνώσης που έχουν συγκεντρώσει τα κράτη μέλη και των εμπειριών της πρώτης περιόδου της Δεκαετίας για την Ενσωμάτωση των Ρομά· τονίζει τη σημασία της οργάνωσης εκστρατειών ευαισθητοποίησης ιδιαίτερα για περιφέρειες με μεγάλες κοινότητες Ρομά·
23. θεωρεί ότι η κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομά δεν είναι δυνατή χωρίς τη δημιουργία και

την ενίσχυση της εκπροσώπησης των συμφερόντων τους, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης πολιτικών αποφάσεων, και χωρίς την ανάληψη δράσης εκ μέρους τους σε επίπεδο πολιτών μέσω μη κυβερνητικών οργανώσεων, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο·

24. συνιστά μετ' επιτάσεως στα όργανα της ΕΕ να διασφαλίσουν μεγαλύτερη συμμετοχή του εθνικού επιπέδου στις διαβουλεύσεις και στο μηχανισμό λήψης αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί μια μελλοντική στρατηγική που θα μπορεί να είναι επωφελής για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη· εφιστά επίσης την προσοχή της Επιτροπής και των κρατών μελών στο γεγονός ότι είναι αναγκαίο να χαραχθούν, αναπτυχθούν, υλοποιηθούν και αξιολογηθούν οι πολιτικές ενσωμάτωσης των Ρομά σε συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, με πληθυσμιακές ομάδες Ρομά και μη Ρομά, εκπροσώπους και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και με την Επιτροπή των Περιφερειών και διεθνείς οργανώσεις προκειμένου οι πολιτικές να καταστούν πιο αποδεκτές και αποτελεσματικές·
25. υπογραμμίζει ότι η κοινωνική αρωγή, η αξιοπρεπής στέγαση και ένδυση, η πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας προγράμματα πρώιμης ανάπτυξης και σε μη διαχωρισμένη, υψηλής ποιότητας εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και με τη βούληση συμμετοχής των γονέων αποτελούν ουσιαστικά στοιχεία για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών, της δυνατότητας της πλήρους συμμετοχής στην κοινωνία και της αποφυγής μελλοντικών διακρίσεων· υπογραμμίζει την ανάγκη καταπολέμησης των αδικαιολόγητων απουσιών και της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου καθώς και της χορήγησης υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων· υποστηρίζει ότι η εκπαίδευση, οι ευκαιρίες επιμόρφωσης και η επαγγελματική βοήθεια που προσφέρονται στους ενήλικες είναι κρίσιμης σημασίας για τη στήριξη των προσλήψεων και της συνεχούς απασχόλησης των Ρομά ώστε να αποφευχθεί η αναπαραγωγή του κοινωνικού αποκλεισμού·
26. θεωρεί ότι η πρόληψη της περιθωριοποίησης θα πρέπει οπωσδήποτε να αρχίζει από την πρώιμη παιδική ηλικία, προκειμένου τα παιδιά να εγγράφονται από τη γέννησή τους στα μητρώα του πληθυσμού, ούτως ώστε να αναγνωρίζεται η ιθαγένειά τους και να υπάγονται σε όλους τους τομείς κοινωνικών υπηρεσιών· εκτιμά, ειδικότερα, ότι θα πρέπει να εξασφαλίζονται υψηλής ποιότητας υπηρεσίες νηπιακής εκπαίδευσης για τα παιδιά των Ρομά και ότι θα πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα για την ενίσχυση της σχολικής τους φοίτησης·
27. υπενθυμίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Ρομά, ιδίως οι γυναίκες και τα κορίτσια, σε ό,τι αφορά την ακραία φτώχεια, τις διακρίσεις και τον αποκλεισμό, προκλήσεις που οδηγούν σε έλλειψη πρόσβασης στις ανώτερες βαθμίδες της εκπαίδευσης, στην απασχόληση και στις κοινωνικές υπηρεσίες· ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ανταποκριθούν στις ειδικές ανάγκες των γυναικών και των κοριτσιών Ρομά, συμπεριλαμβάνοντας τη διάσταση του φύλου σε όλες τις πολιτικές για την ενσωμάτωση των Ρομά, και να παράσχουν προστασία στις ιδιαίτερα ευάλωτες υποομάδες·
28. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για την ενημέρωση των πολιτών τους σχετικά με την ιστορική πορεία και την υφιστάμενη κατάσταση των Ρομά, χρησιμοποιώντας προς τον σκοπό αυτόν ως πηγή υλικού και τις εκθέσεις από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA)·

29. καλεί την Επιτροπή να εισαγάγει βαθμιαία υποχρεωτικές θεσμικές εγγυήσεις για τη θέσπιση μέτρων κατά των διακρίσεων και του διαχωρισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες 2000/43/EK και 2004/113/EK και να παρακολουθεί επίσης αυτά τα μέτρα και να καταπολεμά τον στιγματισμό·
30. επισημαίνει ότι η στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά πρέπει να περιλαμβάνει επίσης μέτρα για να διασφαλίζεται η παρακολούθηση της κατάστασης των Ρομά στους τομείς του σεβασμού και της προαγωγής των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων τους, της ισότητας, της κατάργησης των διακρίσεων και της ελεύθερης κυκλοφορίας στο εσωτερικό της ΕΕ.



## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

<b>Ημερομηνία έγκρισης</b>	25.1.2011
<b>Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας</b>	+: 43 -: 1 0: 0
<b>Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Adam Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Κωνσταντίνος Πουπάκης, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
<b>Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Raffaele Baldassarre, Kinga Göncz, Richard Howitt, Jan Kozłowski, Gesine Meissner, Cecilia Wikström
<b>Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Claudio Morganti

31.1.2011

## ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά  
(2010/2276(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Andrey Kovatchev

### ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. αναγνωρίζει ότι οι κοινότητες Ρομά αντιμετωπίζουν διακρίσεις και/ή συχνές προκαταλήψεις σε βάρος τους σε πολλά κράτη μέλη και ότι η κατάσταση αυτή έχει επιδεινωθεί από την τρέχουσα οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια θέσεων εργασίας· τονίζει ότι η ενσωμάτωση των Ρομά αποτελεί ευθύνη αφενός όλων των κρατών μελών και αφετέρου των θεσμικών οργάνων της ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να συνεργασθούν πλήρως με την ΕΕ και εκπροσώπους των Ρομά για τη χάραξη ολοκληρωμένων πολιτικών, χρησιμοποιώντας όλους τους διαθέσιμους πόρους της ΕΕ στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων, και συγκεκριμένα στα πλαίσια του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του ΕΓΤΑΑ, ώστε να προωθηθεί η ενσωμάτωση των Ρομά σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή σε αιτήματα για τεχνική συνδρομή σε μια προσπάθεια να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα όλων των διαθέσιμων μέσων για την ενσωμάτωση των κοινοτήτων Ρομά·
2. υπενθυμίζει ότι ευρωπαϊκά προγράμματα και χρηματοδοτικά κονδύλια είναι διαθέσιμα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κοινωνική και οικονομική ένταξη των Ρομά αλλά ότι απαιτείται βελτιωμένη επικοινωνία σε όλα τα επίπεδα στα πλαίσια των τοπικών αρχών, της κοινωνίας των πολιτών και των πιθανών ομάδων στόχου ούτως ώστε οι Ρομά να ενημερώνονται γι' αυτά· επιπλέον, ενθαρρύνει την χρήση των υφισταμένων κονδυλίων της ΕΕ για την ανέγερση νέων σπιτιών ή την ανακαίνιση αυτών που υπάρχουν, τη βελτίωση μηχανικών έργων υποδομής, τοπικών επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας,

συστημάτων επικοινωνίας, εκπαίδευσης, μέτρων πρόσβασης στην αγορά εργασίας κλπ.

3. ζητεί καλύτερη συνδρομή στους διοργανωτές προγραμμάτων που είναι επιλέξιμα να λάβουν ευρωπαϊκά κονδύλια για την ενσωμάτωση των Ρομά, με τη δημιουργία πλατφορμών ενημέρωσης, ανάλυσης και ανταλλαγής καλών πρακτικών.
4. αναγνωρίζει ότι, στην παρούσα συγκυρία δημογραφικών αλλαγών και άλλων διεργασιών που επηρεάζουν την ΕΕ στο σύνολό της, θα πρέπει να δοθούν στον πληθυσμό Ρομά, ο οποίος αποτελεί τμήμα της κοινής κληρονομιάς μας για αιώνες και είναι η μεγαλύτερη εθνοτική μειονότητα στην ΕΕ, κίνητρα με την παροχή καλής ποιότητας εκπαίδευσης, αξιοπρεπούς στέγασης και ευκαιριών απασχόλησης, ώστε να ενσωματωθούν πλήρως στους τόπους εργασίας και να συμβάλλουν στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη όπως προβλέπεται στην στρατηγική ΕΕ 2020, και συγκεκριμένα στην πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας»· είναι της άποψης ότι η κοινωνική ενσωμάτωση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής ΕΕ 2020· καλεί, προς τούτο, τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές δημόσιες αρχές, να εντείνουν τώρα τις προσπάθειές τους ενισχύοντας τις αποτελεσματικές στρατηγικές τους για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προβλημάτων (ακραία φτώχεια, έλλειψη εκπαίδευσης και περιορισμένη πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες, κακές συνθήκες υγιεινής, απουσία εγγραφής στα μητρώα πολιτών, διαχωρισμός και κακές συνθήκες στέγασης, χαμηλό επίπεδο απασχόλησης) αυτών των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων ως επιτακτική ανάγκη για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού του πληθυσμού Ρομά και την περαιτέρω ενσωμάτωσή του στα κράτη μέλη· τονίζει ότι μια επιτυχημένη πολιτική αποτελεί ένα μίγμα προσεγγίσεων λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτιστικούς παράγοντες.
5. προτρέπει τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να προωθήσουν εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης προκειμένου να εξασφαλισθεί η πλήρης κατανόηση του προβλήματος, να διευκολυνθεί και να βελτιωθεί η πρόσβαση στην εκπαίδευση και τις λοιπές υπηρεσίες, και να προωθηθεί η επανένταξη στην αγορά εργασίας· τονίζει, ωστόσο, την ανάγκη οι πτυχές που αφορούν τους Ρομά να εισάγονται συστηματικά και πιο δομημένα σε όλες τις σχετικές ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα, η πραγματική ενσωμάτωση και η βιωσιμότητα· ζητεί από τους πολιτικούς ιθύνοντες σε όλα τα επίπεδα να συμβουλευονται τις κοινότητες των Ρομά, τις ενώσεις και τις ΜΚΟ που μάχονται για την προστασία των δικαιωμάτων των Ρομά και για την κοινωνική και εργασιακή τους επανένταξη, με ιδιαίτερη μέριμνα για τις γυναίκες.
6. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν διατομεακές στρατηγικές περιορισμού της φτώχειας, οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη το συχνά ευαίσθητο θέμα της συνύπαρξης της κοινότητας των Ρομά και της μείζονος κοινότητας που επηρεάζονται αμφοτέρως από την έλλειψη απασχόλησης, από τη φτώχεια και από την περιθωριοποίηση· τονίζει τη σημασία των μέτρων παροχής κινήτρων τα οποία προσφέρουν ορατές ωφέλειες ώστε να ενθαρρύνουν τους φτωχούς να εισέλθουν στην αγορά εργασίας αντί να ζουν με κοινωνικά επιδόματα και, ενδεχομένως, με εργασία στη μαύρη αγορά· υπογραμμίζει ότι προγράμματα που προωθούν την αμοιβαία κατανόηση και την αμοιβαία ανοχή έχουν υψίστη σημασία.

7. υπογραμμίζει, σε αυτό το πλαίσιο, την ανάγκη συνέχισης των προγραμμάτων της ΕΕ όπως είναι το «Πρόγραμμα PROGRESS» για την καταπολέμηση των διακρίσεων και το πρόγραμμα JASMINE το οποίο προωθεί επενδύσεις για την ανάπτυξη ικανοτήτων, και ζητεί την περαιτέρω ανάπτυξη παρόμοιων προγραμμάτων πέραν του 2013·
8. υπογραμμίζει το γεγονός ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός των Ρομά έχει μια πολύ ισχυρή εδαφική διάσταση φτώχειας και περιθωριοποίησης· το δε φαινόμενο αυτό είναι επικεντρωμένο σε υπανάπτυκτες μικροπεριοχές οι οποίες στερούνται σε μεγάλο βαθμό των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων για να πραγματοποιήσουν τη δική τους συνεισφορά στην κοινοτική χρηματοδότηση την οποία δικαιούνται και, κατά γενικό κανόνα, δεν έχουν ούτε τις διοικητικές ικανότητες ούτε τους ανθρώπινους πόρους για αξιοποίηση της χρηματοδότησης· τονίζει την ανάγκη για επικέντρωση συγκεκριμένων προσπαθειών σ' αυτές τις μικροπεριοχές, οι οποίες συνήθως εντοπίζονται στις περιμετρικές ενδοπεριφερειακές περιοχές, και για ουσιαστική απλοποίηση της γραφειοκρατίας έτσι ώστε να μπορέσει να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή κατανομή χρηματοδοτικών πόρων στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής·
9. χαιρετίζει την ευκαιρία που δημιουργείται με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 437/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010, που προβλέπουν τη χορήγηση του 3% της πίστωσης του ΕΤΠΑ σε συγκεκριμένα προγράμματα ή το 2% του συνολικού προϋπολογισμού για την αποκατάσταση καταλυμάτων υπέρ των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων· εκφράζει την αποδοκιμασία του για το γεγονός ότι δεν έχουν υπάρξει έως τώρα αλλαγές σε επιχειρησιακά προγράμματα ώστε να τεθεί ως προτεραιότητα η στέγαση του πληθυσμού των Ρομά· καλεί τα κράτη μέλη, να χρησιμοποιήσουν πάραυτα και πληρέστερα τις νέες ευκαιρίες που προσφέρονται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων, για την ενίσχυση των προοπτικών μιας πλήρους κοινωνικής ενσωμάτωσης· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει ειδικό πρόγραμμα δράσης με βάση αυτόν τον Κανονισμό για την επίτευξη της χρήσης των κεφαλαίων και συνιστά την εκπόνηση έκθεσης από την Επιτροπή για την χρησιμοποίησή τους· επιπλέον, καλεί τα κράτη μέλη να κάνουν αποτελεσματική χρήση του δυναμικού αλληλεπίδρασης μεταξύ του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του ΕΓΤΑΑ για την ανάπτυξη χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την ενσωμάτωση των Ρομά·
10. αναγνωρίζει ότι οι κοινότητες των Ρομά, αντιπροσωπεύουν εξαιρετικά ετερογενείς ομάδες, με συνέπεια να μην μπορεί να υπάρξει ενιαία στρατηγική· συνιστά κατά συνέπεια, να προτείνουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές των κρατών μελών αποτελεσματικές πολιτικές ενσωμάτωσης που θα προσαρμόζονται ανάλογα με τα διάφορα γεωγραφικά, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά πλαίσια· συνιστά στην Επιτροπή να αξιοποιήσει τις εμπειρίες των δημοσίων αρχών που έχουν συμβάλει ενεργά στην ενσωμάτωση των κοινοτήτων Ρομά και να προωθήσει τη χρήση των καλύτερων πρακτικών και συνταγών επιτυχίας με στόχο την επίτευξη της κοινωνικής τους ένταξης·
11. υπενθυμίζει ότι η πρωταρχική προϋπόθεση επιτυχημένης ενσωμάτωσης είναι μια κοινή προσπάθεια τόσο από την ευρύτερη κοινωνία όσο και από την κοινότητα των Ρομά· προτρέπει, κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη να συμβάλουν στη βελτίωση των στεγαστικών αναγκών και της απασχόλησης των Ρομά, και συνιστά στα κράτη μέλη και στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να ενσωματώσουν - σύμφωνα με τον κανονισμό που διέπει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης - την διάθεση νέας στέγασης σε

περιθωριοποιημένες κοινότητες στα πλαίσια ευρύτερου, πιο πολύπλοκου πολιτικού πλαισίου αμοιβαίας και αμφίδρομης κοινωνικής δέσμευσης, όπως π.χ. καλλιέργεια πνεύματος κοινότητας το οποίο περιλαμβάνει τη συμμετοχή των Ρομά στη διαδικασία της οικοδόμησης των νέων κτιρίων και αμοιβαίες προσπάθειες για την ενίσχυση της σχολικής φοίτησης για τα παιδιά και την ουσιαστική μείωση της ανεργίας· θα μπορούν ως εκ τούτου τα κράτη μέλη να συμβάλλουν σημαντικά στο να δοθεί συγκεκριμένη λύση στις ανάγκες εγκατάστασης περιθωριοποιημένων ομάδων που ζουν σε υποβαθμισμένες συνθήκες στέγασης· προτρέπει επίσης τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση του δικτύου EURoma για την ενθάρρυνση της ανταλλαγής των βέλτιστων πρακτικών·

12. αναγνωρίζει ότι η πολυπλοκότητα των διατυπώσεων μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για τους διοργανωτές προγραμμάτων· εμμένει στην ανάγκη να εντατικοποιηθεί το έργο απλοποίησης των διαδικασιών για την παροχή επιχορηγήσεων· υπογραμμίζει την υποχρησιμοποίηση των ευρωπαϊκών πιστώσεων που αφορούν τον εν λόγω τομέα·
13. θεωρεί ότι ένα μέρος της λύσης συνίσταται στην πλήρη δέσμευση των κρατών μελών να διασφαλίσουν μια αποτελεσματική στήριξη στους διοργανωτές προγραμμάτων και ότι τα κράτη μέλη, από κοινού με την Επιτροπή, έχουν να διαδραματίσουν το δικό τους ρόλο στην παρότρυνση των τοπικών αρχών να επιλέγουν τα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά.

## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

<b>Ημερομηνία έγκρισης</b>	27.1.2011
<b>Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας</b>	+: 37 -: 1 0: 4
<b>Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Sophie Auconie, Catherine Bearder, Victor Boștinăru, Zuzana Brzobohatá, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Ian Hudghton, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Χαράλαμπος Αγγουράκης, Γεώργιος Σταυρακάκης, Евгений Кирилов
<b>Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Vasilica Viorica Dăncilă, Karima Delli, James Nicholson, Elisabeth Schroedter, Андрей Ковачев
<b>Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Edvard Kožušník, Norica Nicolai, Jan Zahradil

26.1.2011

## ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά  
(2010/2276(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Hannu Takkula

### ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. εκτιμώντας ότι ο αποκλεισμός των παιδιών Ρομά από το εκπαιδευτικό σύστημα έχει αρνητικές συνέπειες στα άλλα δικαιώματα των μελών της κοινότητας Ρομά, ιδιαίτερα στο δικαίωμα στην εργασία γεγονός που εντείνει την περιθωριοποίησή τους,
- B. εκτιμώντας ότι οι κοινότητες που επιθυμούν να διατηρήσουν τον παραδοσιακό νομαδικό τρόπο ζωής τους στο εσωτερικό της Ευρώπης είναι εκείνες που θίγονται περισσότερο από τον αναλφαβητισμό και ότι, ως εκ τούτου, τίθενται πολιτιστικά εμπόδια σε σχέση με την σχολική φοίτηση των παιδιών τους,
- Γ. εκτιμώντας ότι θα πρέπει να εξασφαλισθούν στα παιδιά Ρομά οι απαραίτητες υλικές προϋποθέσεις για την σχολική τους φοίτηση, και ότι σε αυτές πρέπει να περιλαμβάνεται ο διορισμός σχολικών διαμεσολαβητών,
1. υπογραμμίζει ότι η πρόσβαση σε μια ποιοτική εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση των πληθυσμών Ρομά, το να συμμερίζεται κανείς και να κατανοεί την κουλτούρα τους, τις δικές τους αξίες καθώς και την πολιτιστική τους κληρονομιά, η συμμετοχή τους σε οργανώσεις και συλλόγους και η καλύτερη εκπροσώπηση της κοινότητάς τους, αποτελούν βασικές πτυχές μιας ολιστικής προσέγγισης όσον αφορά την εφαρμογή εθνικών και ευρωπαϊκών στρατηγικών για την ενσωμάτωσή τους και τη συμμετοχή τους στην κοινωνία.

2. τονίζει ότι η εκπαίδευση και κατάρτιση ποιότητας επηρεάζει το μέλλον κάθε ατόμου τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο, και ότι είναι κατά συνέπεια θεμελιώδες να εξασφαλισθούν ισότιμοι όροι πρόσβασης σε αποτελεσματικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, χωρίς διακρίσεις ή διαχωρισμούς οιασδήποτε μορφής·
3. καλεί τα εθνικά υπουργεία παιδείας καθώς και την Επιτροπή να θεσπίσουν καινοτόμες και ευέλικτες επιχορηγήσεις για την υποβοήθηση των ταλέντων, και να αυξήσουν την στήριξη των ήδη υφισταμένων επιχορηγήσεων και προγραμμάτων·
4. ζητεί από την Επιτροπή να συλλέξει και να γνωστοποιήσει τις πληροφορίες για τις διαφορετικές εμπειρίες και τα μέτρα που εφαρμόστηκαν στα διάφορα κράτη μέλη, κυρίως στον εκπαιδευτικό και πολιτιστικό τομέα·
5. πιστεύει ότι μπορούν να εξασφαλισθούν καλύτερες προοπτικές για τους Ρομά, ιδιαίτερα για την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, μέσω της αύξησης των επενδύσεων από τα κράτη μέλη στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, με ιδιαίτερη έμφαση στις νέες τεχνολογίες και το διαδίκτυο, και με την ενσωμάτωση μέτρων που εγκρίθηκαν από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα, τα ιδρύματα και τις ΜΚΟ που εργάζονται στον τομέα της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο
6. πιστεύει ότι μπορεί να εξασφαλισθεί ένα καλύτερο μέλλον για τους Ρομά μέσω της εκπαίδευσης, και ότι είναι συνεπώς απαραίτητη η επένδυση στην εκπαίδευση των παιδιών και νέων Ρομά· τονίζει ότι η σχολική εκπαίδευση αποτελεί δικαίωμα, αλλά και καθήκον, και εκφράζει την υποστήριξή του σε δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ενίσχυση της συμμετοχής των μαθητών Ρομά στα σχολεία, και μέσω της ενεργού ανάμειξης των οικογενειών τους·
7. πιστεύει ότι η προώθηση της γνώσης της κουλτούρας των Ρομά ανά την Ευρώπη διευκολύνει την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των Ρομά και των λοιπών λαών της Ευρώπης ενώ δίνει ώθηση στον ευρωπαϊκό διαπολιτισμικό διάλογο·
8. φρονεί πως η μελλοντική στρατηγική για τη μειονότητα των Ρομά πρέπει να επικεντρωθεί στην εκπαίδευση, καθώς αυτή αποτελεί το ουσιαστικό μέσο για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης·
9. πιστεύει ότι πρέπει να προβλεφθούν για τους νεαρούς Ρομά μηχανισμοί στήριξης όπως υποτροφίες και καθοδήγηση, που να τους εμπνέουν όχι μόνο να αποκτούν απλά απολυτήρια αλλά και να εγγράφονται στην ανώτερη εκπαίδευση και να βελτιώνουν τα προσόντα τους·
10. φρονεί πως πρέπει να αναπτυχθεί ένα νέο είδος προγράμματος υποτροφιών που να εξασφαλίζει υψίστης ποιότητας καθοδήγηση των σπουδαστών Ρομά προκειμένου να εκπαιδευθεί μια νέα γενιά ηγετών Ρομά·
11. πιστεύει ότι πρέπει να ανταμείβονται τα εκπαιδευτικά ιδρύματα των οποίων οι μη προνομιούχοι σπουδαστές κατακτούν θέσεις σε ιδρύματα υψηλότερου επιπέδου ή των οποίων το ποσοστό αποφοίτησης είναι ανώτερο του μέσου όρου, και καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει σχετικά προγράμματα·



12. τονίζει ότι είναι κρίσιμης σημασίας να προωθήσουν τα κράτη μέλη την ενσωμάτωση των Ρομά στην κοινοτική και πολιτιστική ζωή των τόπων και χωρών στα οποία διαβιούν, και να διασφαλίσουν την μακροπρόθεσμη συμμετοχή τους και την εκπροσώπησή τους εκεί, και μέσω μέτρων που θα στοχεύουν στην προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης και προγραμμάτων διά βίου μάθησης υπέρ της κοινότητας των Ρομά, λαμβάνοντας υπόψη την πολιτισμική κληρονομιά και τον τρόπο ζωής των διαφόρων κοινοτήτων Ρομά ανά στην Ευρώπη· επισημαίνει, για παράδειγμα, ότι μπορούν να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να παρασχεθεί ειδική κατάρτιση για το εκπαιδευτικό προσωπικό, να προωθηθεί η πρόσληψη διδασκάλων Ρομά, να ενισχυθεί η στενή συνεργασία με τις οικογένειες και τις οργανώσεις των Ρομά, και να προβλεφθεί στήριξη μετά το σχολείο καθώς και η χορήγηση υποτροφιών· σημειώνει ότι αυτή η διαδικασία πρέπει να περιλαμβάνει την ενεργό συμμετοχή των τοπικών αρχών στα κράτη μέλη και να στέλνει μήνυμα στον μη κερδοσκοπικό τομέα ώστε να συμπεριλάβει στις δραστηριότητές του προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην κοινωνία·
13. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν κάθε μορφή κοινωνικού και εκπαιδευτικού αποκλεισμού σε βάρος των Ρομά και να ενθαρρύνουν όλα τα προγράμματα που επενδύουν στην εκπαίδευση των Ρομά·
14. πιστεύει ότι οι τοπικές κυβερνήσεις πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη για την επανένταξη των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολικό σύστημα πριν από την ηλικία κατά την οποία η εκπαίδευση παύει να είναι υποχρεωτική· επισημαίνει ότι, προς τούτο, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να ενημερώνουν τις τοπικές κυβερνήσεις για τους μαθητές που εγκαταλείπουν το σχολείο·
15. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει περαιτέρω πρωτοβουλίες που θα αποσκοπούν στην παροχή φροντίδας και εκπαιδευτικών ευκαιριών κατά την πρώιμη παιδική ηλικία για τα παιδιά και τους νέους Ρομά·
16. πιστεύει ότι βρεφονηπιακοί σταθμοί και/ή εναλλακτικές μορφές προσχολικής φροντίδας και εκπαίδευσης πρέπει να εγκατασταθούν σε κοινότητες όπου αυτά δεν υπάρχουν, και να επεκταθούν εκεί όπου παρατηρείται έλλειψη θέσεων·
17. ζητεί από την Επιτροπή να στηρίξει τις πρωτοβουλίες εκείνες που είναι αποδεδειγμένα αποτελεσματικές ως προς την πρόληψη οιοδήποτε διαχωρισμού και δίδουν προτεραιότητα σε σχέδια ένταξης που προωθούν την επιτυχία στον εκπαιδευτικό τομέα και βασίζονται στη συμμετοχή των οικογενειών Ρομά·
18. εκφράζει την ανησυχία του για το υψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού των Ρομά και κρίνει απαραίτητο το σχεδιασμό και την ανάπτυξη προγραμμάτων που θα εξασφαλίζουν ποιοτική πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση για τα κορίτσια και τις γυναίκες Ρομά, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών που θα διευκολύνουν τη μετάβασή τους από το δημοτικό στο γυμνάσιο ενώ παράλληλα θα προωθείται, καθόλη τη διαδικασία, η μεγαλύτερη κατανόηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, η ιστορία και οι αξίες των Ρομά τόσο μεταξύ των Ρομά όσο και των μη Ρομά·
19. τονίζει ότι η χαμηλή συμμετοχή στα σχολεία, το υψηλό ποσοστό απουσιών και οι χαμηλές εκπαιδευτικές επιδόσεις μπορεί να σημαίνουν ότι οι μαθητές και οι γονείς δεν συνειδητοποιούν πάντοτε τη σημασία του σχολείου· μεταξύ άλλων σχετικών παραγόντων

μπορεί να περιλαμβάνονται οι ανεπαρκείς πόροι, προβλήματα υγείας, έλλειψη ποιοτικής εκπαίδευσης στην περιοχή ή προσπελάσιμων μεταφορικών μέσων προς το σχολείο, κακές συνθήκες στέγασης και ένδυσης που καθιστούν αδύνατη την παρακολούθηση του σχολείου, ένα κλίμα στο σχολείο που δεν ευνοεί τη συμμετοχή και χωριστά σχολεία που αποτυγχάνουν να προετοιμάσουν επαρκώς τους μαθητές με στόχο την ανταγωνιστικότητα στην αγορά εργασίας· υπογραμμίζει, ως εκ τούτου, τη σημασία των δράσεων που αποσκοπούν στην προώθηση της συμμετοχής στα σχολεία των μαθητών Ρομά και του συνεχούς, τακτικού διαλόγου για εκπαιδευτικά θέματα με τις οικογένειες των μαθητών αυτών, την κοινότητα των Ρομά και όλους τους ενδιαφερόμενους·

20. τονίζει το ζωτικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ο μαζικός αθλητισμός και ο αθλητισμός των επιδόσεων στη διαδικασία της εξασφάλισης της ένταξης του πληθυσμού των Ρομά·
21. στηρίζει την προώθηση προγραμμάτων κατάρτισης των διδασκόντων που ενισχύουν την ικανότητα των εκπαιδευτικών να ασχολούνται με παιδιά και νέους με καταβολές Ρομά, καθώς και με τους γονείς τους και τα άτομα που απασχολούνται ως διαμεσολαβητές των Ρομά, ιδιαίτερα στα δημοτικά σχολεία, ως μέσο προώθησης της συστηματικής παρακολούθησης του σχολείου από τους Ρομά·
22. προτείνει οι διαφορετικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική ενσωμάτωση να προσαρμοσθούν τόσο στα παιδιά οικογενειών Ρομά που επιθυμούν να εγκατασταθούν σε ένα μέρος – με τον έλεγχο της τακτικής φοίτησης των παιδιών στο σχολείο, π.χ. – όσο και σε εκείνα οικογενειών που επιθυμούν να συνεχίσουν τον νομαδικό τρόπο ζωής τους – μέσω μέτρων που θα διευκολύνουν την παρακολούθηση του σχολείου στους καταυλισμούς των Ρομά, για παράδειγμα
23. επιμένει στη σημασία των προγραμμάτων κινητικότητας, της δια βίου μάθησης, της επαγγελματικής κατάρτισης και της συνεχούς κατάρτισης προκειμένου να εξασφαλισθεί η συμμετοχή των νέων και ενηλίκων ατόμων από τις κοινότητες των Ρομά και να ενισχυθούν οι δυνατότητές τους για είσοδο στην αγορά εργασίας
24. πιστεύει ότι το σύστημα της κατάρτισης εντός των χώρων εργασίας πρέπει να επεκταθεί ούτως ώστε να επιτρέψει την απόκτηση των απαιτούμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε μεγάλη κλίμακα·
25. πιστεύει πως χρειάζεται να εναρμονισθεί η προσφορά κατάρτισης με την ζήτηση στην αγορά εργασίας, και, ως εκ τούτου, ζητεί μεσοπρόθεσμες εθνικές και περιφερειακές προβλέψεις σχετικά με την αναμενόμενη ζήτηση εργατικού δυναμικού·
26. ζητεί από την Επιτροπή να αναπτύξει και να εφαρμόσει κοινά συστήματα ελέγχου στα οποία θα συμμετέχουν τα όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη και οι επικεφαλής των κοινοτήτων Ρομά αναφορικά με τα προγράμματα και τα σχέδια που τίθενται σε εφαρμογή εντός των κρατών μελών·
27. θεωρεί ότι η κουλτούρα των Ρομά αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του πολιτιστικού μωσαϊκού της Ευρώπης· επισημαίνει ότι ένα σημαντικό μέσο για την κατανόηση του λαού των Ρομά και του τρόπου ζωής τους είναι να αυξηθεί η συνειδητοποίηση των άλλων Ευρωπαίων όσον αφορά την κληρονομιά, τις παραδόσεις και την γλώσσα των Ρομά,

καθώς και την σύγχρονη κουλτούρα των Ρομά· υποστηρίζει σθεναρά την προώθηση και τη διαφύλαξη των δημιουργικών τους δραστηριοτήτων ως απαραίτητο συστατικό του διαπολιτισμικού διαλόγου·

28. θεωρεί ότι ο πληθυσμός Ρομά θα πρέπει να καταβάλει μια εκπαιδευτική προσπάθεια για να γνωρίσει τα ήθη και τα έθιμα των λαών με τους οποίους ζει, διευκολύνοντας έτσι την καλλίτερη ενσωμάτωσή του στα μέρη όπου ζει·
29. πιστεύει ότι είναι σημαντική για τη δημιουργία μεγαλύτερης κοινωνικής ένταξης η προώθηση εθελοντικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στις οποίες θα συμμετέχουν Ρομά και μη Ρομά·
30. ζητεί από την Επιτροπή να προωθήσει τις βέλτιστες πρακτικές και τα θετικά πρότυπα και εμπειρίες που προκύπτουν από τα εφαρμοζόμενα προγράμματα και τις ίδιες πρωτοβουλίες των Ρομά προκειμένου να βελτιωθεί η αντίληψη και η εικόνα των Ρομά εντός των κοινοτήτων μη Ρομά αλλά και για να ενισχυθεί η ενεργός συμμετοχή των κοινοτήτων Ρομά και η δημιουργική συνεργασία μεταξύ των κοινοτήτων αυτών και της ΕΕ, των κρατών μελών και των τοπικών προγραμμάτων·
31. ζητεί να προσδιορισθούν και να χρησιμοποιηθούν καλύτερα, σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, οι υφιστάμενοι ευρωπαϊκοί πόροι που διατίθενται για την προώθηση της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της κουλτούρας των Ρομά·
32. συνιστά οι μελλοντικές πολιτικές της ΕΕ για τη μειονότητα Ρομά να βασίζονται σε μια διαφοροποιημένη προσέγγιση, προσαρμοσμένη στα ειδικά χαρακτηριστικά των διαφόρων κρατών μελών και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των οικείων κοινοτήτων·
33. εφιστά την προσοχή στη σημασία της διεξαγωγής αυστηρότερων ελέγχων σχετικά με την χρησιμοποίηση χρηματοδότησης της ΕΕ για την ένταξη των Ρομά·
34. πιστεύει ότι θα ήταν χρήσιμες οι ανταλλαγές εμπειριών και καλών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών που έχουν επιτύχει καλά αποτελέσματα στον τομέα της ένταξης των Ρομά και εκείνων που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν το ζήτημα αυτό.

## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

<b>Ημερομηνία έγκρισης</b>	25.1.2011
<b>Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας</b>	+: 30 -: 0 0: 2
<b>Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Hannu Takkula, László Tóké, Corneliu Vadim Tudor, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver, Χρυσούλα Παλιαδέλλη, Емил Стоянов
<b>Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Hella Ranner, Mitro Repo, Olga Sehnalová, Rui Tavares, Γεώργιος Παπανικολάου



## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

<b>Ημερομηνία έγκρισης</b>	14.2.2011
<b>Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας</b>	+: 50 -: 1 0: 0
<b>Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, H��l��ne Flautre, Kinga G��l, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, ��gnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, L��via J��r��ka, Teresa Jim��nez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando L��pez Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Clemente Mastella, V��ronique Mathieu, Claude Moraes, Jan Mulder, Carmen Romero L��pez, Birgit Sippel, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss, Manfred Weber, Renate Weber, Tatjana ��danoka, Αντιγ��νη Παπαδοπούλου, Γε��ργιος Παπανικολ��ου
<b>Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Ana Gomes, Petru Constantin Luhan, Marian-Jean Marinescu, Katar��na Neved'alov��, Ra��il Romeva i Rueda, Cecilia Wikstr��m, Κυριάκος Τριανταφυλλίδης
<b>Αναπληρωτές (��ρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Lorenzo Fontana, Marina Yannakoudakis